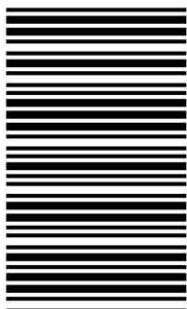

کد کنترل

117A

117A

صبح پنجشنبه

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«علم و تحقیق، کلید پیشرفت کشور است.»
مقام معظم رهبری (ره)

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته – سال ۱۴۰۵
مدرسی معارف اسلامی (کد ۱۱۵۲)

مدت زمان پاسخ‌گویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۲۸۰ سؤال

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤال‌ها

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی)	۲۵	۱	۲۵
۲	تفسیر قرآن	۱۵	۲۶	۴۰
۳	کلام اسلامی	۱۰	۴۱	۵۰
۴	ادبیات فارسی	۱۰	۵۱	۶۰
۵	فلسفه	۱۵	۶۱	۷۵
۶	منطق	۱۵	۷۶	۹۰
۷	اطلاعات عمومی	۱۰	۹۱	۱۰۰
۸	تاریخ اسلام	۱۵	۱۰۱	۱۱۵
۹	تاریخ معاصر	۱۵	۱۱۶	۱۳۰
۱۰	اصول	۱۵	۱۳۱	۱۴۵
۱۱	اخلاق و تربیت اسلامی	۱۵	۱۴۶	۱۶۰
۱۲	تاریخ و تمدن اسلامی	۱۵	۱۶۱	۱۷۵
۱۳	تاریخ عمومی جهان	۱۵	۱۷۶	۱۹۰
۱۴	تحولات اجتماعی و سیاسی ایران	۱۵	۱۹۱	۲۰۵
۱۵	اندیشه‌های سیاسی غرب	۱۵	۲۰۶	۲۲۰
۱۶	جامعه‌شناسی سیاسی	۱۵	۲۲۱	۲۳۵
۱۷	تفسیر نهج البلاغه	۱۵	۲۳۶	۲۵۰
۱۸	علوم قرآن	۱۵	۲۵۱	۲۶۵
۱۹	ادبیات عرب	۱۵	۲۶۶	۲۸۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات کادر زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سؤالات و پایین پاسخنامه ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی):

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the answer on your answer sheet.

- 1- His words should be understood in in order to be correctly interpreted.
1) direction 2) context 3) expert 4) interest
- 2- She told her friends about her intention to go abroad, changing her first decision to keep it
1) secret 2) familiar 3) final 4) positive
- 3- She has in her library the complete works of many Persian poets such as Hafez, Mowlana, Sa'di, Nezami and Ferdowsi.
1) defended 2) arrived 3) collected 4) caused
- 4- A defining of online art is that it can be seen anywhere by anyone with an Internet-connected computer.
1) characteristic 2) inspiration 3) spectator 4) artifact
- 5- For decades, the hygiene hypothesis has posited that the germs we are exposed to in early childhood can us from developing allergies.
1) desist 2) prescribe 3) cease 4) prevent
- 6- I was in need of money and not at all about experiments, so I concurred and received the new medicine at the local hospital.
1) affluent 2) plausible 3) respective 4) apprehensive
- 7- Some people suffer from a chronic case of rabid chauvinism; they brandish the banners and shields of their own tribe and those of the others.
1) exculpate 2) excoriate 3) extrapolate 4) expatiate

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Cognitive psychology focuses on how people perceive, store, and interpret information,(8) processes like perception, reasoning, and problem solving.(9) behaviorists, cognitive psychologists believe it is necessary to look at internal mental processes in order to understand behavior. Cognitive psychology has been extremely influential, and much contemporary research(10)

- 8- 1) that studies 2) studies 3) studying 4) and study
- 9- 1) Unlike 2) Although 3) However 4) Even
- 10- 1) is cognitive with nature 2) being in cognitive nature
3) is cognitive in nature 4) being naturally cognitive

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

Islamic education in madrasahs of higher learning is focused primarily on the Muslim community and typically educating Muslims in the transmission of Islamic knowledge through ethnic lines. Religious education is based upon what is termed in Arabic as *al-'ulum al-naqliyya* (lit. the "transmitted sciences"), which consists primarily of the Qur'anic sciences, the Hadith sciences, and jurisprudence (*fiqh*). In addition to the "transmitted" or religious sciences supplementary subjects are taught, *al-'ulum al-'aqliyya* (lit. the "rational sciences"), which may include problem solving, philosophy, mathematics, computing and languages.

The higher education madrasah institution is similar throughout the world but there are cultural variations in terms of what is viewed as broader curriculum. For example, in West Africa, most of the Islamic learning takes place in Maktab or Qur'anic schools with a narrow focus of study. There are only a few madrasahs in West Africa where students obtain a broad-based Islamic education. In contrast, the Arab countries mainly have governments who manage the curriculum and ensure that some secular subjects are taught in these institutions. In South East Asia, such as Indonesia and Malaysia, they have a similar approach to the Arab countries.

- 11- The underlined word "termed" in paragraph 1 is closest in meaning to
 1) called 2) lasted 3) used 4) changed
- 12- The underlined word "who" in paragraph 2 refers to
 1) Arab countries 2) governments
 3) West Africa 4) students
- 13- All of the following words are mentioned in the passage EXCEPT
 1) theology 2) ethnic 3) narrow 4) ensure
- 14- According to paragraph 2, the approach taken to Islamic education in countries such as Malaysia is that the government should
 1) avoid any sort of intervention in it
 2) focus on a very narrow area of studies
 3) take an active part in its administration
 4) ensure that secular subjects are excluded
- 15- According to the passage, which of the following statements is true?
 1) The difference among madrasahs worldwide mainly concerns the curriculum.
 2) A lot of madrasahs in West Africa offer students a broad-based Islamic education.
 3) Philosophy and jurisprudence are among the main subjects in the transmitted sciences.
 4) Transmission of the rational sciences to Muslims is the primary focus of madrasahs.

PASSAGE 2:

Undoubtedly, there is a diversity of approaches to, and stances taken on, writing about Islam and education. While the vast majority of this literature is based on the view that there is a distinct Islamic position with regard to education, some critical voices question this fundamental assumption. However, in Islam there is no such thing as

Besides, an authentic Islamic vision of education has the power to re-animate a truly holistic conception of education which encompasses not only the higher intellectual faculties, but also the realization that human excellence is inseparable from beauty and virtue and should never be limited to an individualistic concept of personal achievement, mastery and success. This is a vision of *tawhid*, in which cognitive, moral and spiritual functions are all intertwined and interdependent, and necessarily actualized in right action.

- Telegram: @uni_k

PASSAGE 3:

One of the perplexities woven into Western studies of Islam is the conflation of Islam as a religious system of faith and practice, parallel in scope to Christianity, with Islam as the whole of the history and custom of Muslims, parallel in scope to India or Christendom. [1] In an attempt to disentangle this conceptual snarl, Marshal Hodgson has introduced a helpful distinction between Islamic as “pertaining to Islam in the proper, the religious sense” and Islamicate as “the social and cultural complex historically associated with Islam and Muslims”. [2]

If we accept this distinction, then it is arguable that Islamic ethics can refer only to Islamic law and legal theory. Excluded from Islamic ethics would be the cultural practices which distinguish Algerians from Pakistanis, including their behavioral norms, as well as philosophical ethics. [3] These would fall into the domain of Islamicate ethics, and constitute an important field of study in themselves. Yet because ethics is basically a practical science that studies normative action, the purely theoretical efforts of Islamic theologians (such as Mu‘tazilites and Ash‘arites) to describe, for example, whether God creates and is responsible for human actions, is arguably not part of Islamic ethics either.

The Islamic summons has by and large been understood by Muslims to be a call to righteous action in conformity with the guidance of Revelation. There is no doubt that if most Muslims were asked which science is decisive for the determination of right action, they would nominate the Islamic legal sciences, namely, the *fiqh* sciences. Among the Islamicate intellectual disciplines, only Islamic law is both practical and theoretical, concerned with human action in the world, and (strictly speaking) religious. [4]

21- Which of the following techniques is used in paragraph 2?

1) Statistics	2) Humor
3) Quotation	4) Exemplification

22- According to paragraph 1, among the difficulties facing scholars of Islam in the Occidental world is the fact that

- 1) two distinctive conceptions of Islam, one denoting it as a religious-practical system and the other as a historical-cultural phenomenon, are conflated
- 2) it is parallel in scope to Christianity, but the majority of scholars imprecisely treat it as something of parallel scope to countries like India or Christendom
- 3) in an attempt to construct conceptual snarls, academics such as Marshal Hodgson have increased the complexity by introducing ideas such as “Islamicate” vs. “Islamic”
- 4) “Islamic” pertains to Islam in the proper, religious sense, whereas it must be considered more related to the social and cultural complex associated with Islam and Muslims

- 23- According to the passage, one reason for the exclusion of Islamic theologians' attempts at description of the role of the Divine in the origination of human action from the realm of Islamic ethics is possibly
- 1) that scholars affiliated with different schools of Islamic theology, such as Mu'tazilites and Ash'arites, cannot agree upon fundamentals of Islam
 - 2) that ethics is principally a prescriptive science related to practice, while their endeavors completely fall within the scope of theoretical issues
 - 3) the fact that among all intellectual disciplines in the world, only Islamic law is both practical and theoretical, concerned with the nature of God
 - 4) that the cultural practices which distinguish Algerians from Pakistanis, including their behavioral norms, as well as philosophical ethics, are different
- 24- Which of the following best describes the author's opinion about the majority of Muslims' response to the query regarding the science for the determination of the appropriate course of action?
- 1) There would certainly be a consensus
 - 2) Most of them would eschew answering
 - 3) A heated debated would immediately ensue
 - 4) They would seek the aid of Islamic intellectuals
- 25- In which position marked by [1], [2], [3] and [4], can the following sentence best be inserted in the passage?
- In this sense, Islamic law and legal theory must be the true locus of the discussion of Islamic ethics.
- 1) [1]
 - 2) [2]
 - 3) [3]
 - 4) [4]

تفسیر قرآن:

۲۶- بنابر دیدگاه علامه طباطبائی (ره)، مراد از «اختلاف» در آیه مبارکه ﴿الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ﴾ کدام است؟

- (۱) اختلاف در جزئیات پاداش و مجازات اخروی
- (۲) اختلاف در چگونگی رخدادهای قیامت
- (۳) اختلاف در اصل وقوع قیامت و معاد
- (۴) اختلاف در کیفیت انکار بعث و قیامت

۲۷- بنابر دیدگاه علامه طباطبائی (ره)، نکره بودن «قلوب» در آیه مبارکه ﴿قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ﴾ بر کدام معنا دلالت دارد؟

- (۱) تکثیر
- (۲) تنويع
- (۳) تعظیم
- (۴) تصغیر

۲۸- بنابر دیدگاه علامه طباطبائی (ره)، مراد از استفهام در آیه مبارکه ﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى﴾ چیست؟

- (۱) ترغیب شنونده به اینکه داستان حضرت موسی (ع) را خوب گوش بدهد.
- (۲) نوعی استفهام تعجبی که در واقع بیانگر عظمت ماجرای موسی و فرعون است.
- (۳) جلب توجه مخاطب و انتقال طبیعی از بحث معاد به بیان نمونه‌ای از رسالت است.
- (۴) یادآوری داستان حضرت موسی (ع) برای یهودیان مدینه که با پیامبر اکرم (ص) مخالفت می‌کردند.

۲۹- بنابر دیدگاه علامه طباطبائی (ره)، مراد از آیه مبارکه ﴿وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَّكَّى﴾ کدام است؟

- (۱) «ما» نافی و معنای آیه اینکه «از عدم تزکیه او از کفر و فجور، باکی به خود راه مده!»
- (۲) «ما» استفهامیه و معنای آیه اینکه «اگر او نخواهد از کفر و فجور تزکیه یابد، چه خواهی کرد؟»
- (۳) «ما» نافی و معنای آیه اینکه «اگر او نخواهد خود را تزکیه کند، حَرَج و مسئولیتی بر تو نیست.»
- (۴) «ما» استفهامیه و معنای آیه اینکه «چه مسئولیت و ضرری متوجه تو می‌شود اگر او نخواهد خود را از کفر و فجور پاک کند؟»

- ۳۰- از نظر علامه طباطبائی(ره)، آیه مبارکه ﴿إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ﴾ با توجه به سیاق، مفید چیست؟
 (۱) وعده نیکو به مؤمنان درباره برخورداری از نعمات بهشتی
 (۲) وعید به منکران قیامت و رد عقیده باطل شرک
 (۳) انذار و تهدید به مرگ و رستخیز پس از آن
 (۴) نفی دلایل مشرکان در انکار بعث و قیامت
- ۳۱- از نظر علامه طباطبائی(ره)، آیه مبارکه ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ﴾ در چه مقامی بیان شده است؟
 (۱) تعریض للقوم المغار علیهم
 (۲) تعلیل وقوع العذاب علی المنکرین فی الدنيا
 (۳) تحریض المناضِلین علی قتال العدو فی المعركة
 (۴) تنبیہ المنکرین بأنّ العذاب الواقع علیهم لسوء عملهم
- ۳۲- استثناء موجود در آیه مبارکه ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ استثناء از چیست؟
 (۱) نفس القسم بالعصر فی بداية السورة المباركة
 (۲) الخسران المذكور فی جواب القسم
 (۳) جنس العذاب النازل بالانسان
 (۴) جنس الانسان الواقع فی الخسر
- ۳۳- در بیان مفهوم واژه «ذرة» در آیه مبارکه ﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ﴾ کدام معانی احتمال داده شده است؟
 (۱) صغار النمل - الحصى
 (۲) الغبار المنتشر فی الهواء
 (۳) ما فی شعاع الشمس من الهباء - صغار النمل
 (۴) الغبار المنتشر فی الهواء - ما فی شعاع الشمس من الهباء
- ۳۴- از نظر علامه طباطبائی (ره)، مراد از «وضع وزر» در آیه مبارکه ﴿وَوَضَعْنَا عَنكَ وَزْرَكَ﴾ چیست؟
 (۱) انفاذ دعوة الرسول (ص) و امضاء مجاهدته فی الله بتوفیق الأسباب
 (۲) تهیئة الأرضیة المناسبة للبقاء علی وجه الأرض
 (۳) قبول دعاء الرسول (ص) لإعلاء كلمة الحق
 (۴) توفیق الأسباب لإنتصاره علی الأعداء
- ۳۵- کدام پاسخ در تعریف «عوذ» در آیه مبارکه ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ درست است؟
 (۱) التلبس بالحسد و عمل الحاسد بما فی نفسه بترتیب الأثر علیه
 (۲) الاعتصام و التحرز من الشرّ بالالتجاء الی من یدفعه
 (۳) الاسراع الی ما فیهِ الخیر مما یتطلّع الیه البشر
 (۴) کلّ ما یفطر و یفلق عنه بالخلق و الایجاد
- ۳۶- کدام پاسخ بیانگر مفهوم «تباب» در آیه مبارکه ﴿تَبَّتْ يُدَا أَيْبَىٰ لَهُبٍ وَتَبَّ﴾ است؟
 (۱) القتل فی المعركة الدامیة
 (۲) الهلاك و دوام الخسران
 (۳) السقوط من الأعلى الی الأسفل
 (۴) قطع البیدین إثر ایراد الضربات علیهما
- ۳۷- از نظر علامه طباطبائی(ره)، توصیف آتش دوزخ به «هاویه» در آیات مبارکه ﴿وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ﴾ از کدام باب است؟
 (۱) مجاز عقلی
 (۲) مجاز لغوی
 (۳) کنایه از صفت
 (۴) کنایه از موصوف
- ۳۸- از نظر علامه طباطبائی(ره)، ذکر عبارت ﴿وَيَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ﴾ در آیه مبارکه ﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ﴾ از کدام باب است؟
 (۱) ذکر جزء و ارادة کلّ
 (۲) ذکر خاصّ و ارادة عامّ
 (۳) ذکر جزء بعد از کلّ
 (۴) ذکر عامّ بعد از خاصّ

- ۳۹- از نظر علامه طباطبائی (ره)، «اَفْتَحَامُ الْعَقَبَةِ» در آیه مبارکه ﴿فَلَا افْتَحِمَ الْعَقَبَةَ﴾ اشاره به چیست؟
 (۱) القتال فی سبیل الله
 (۲) الانفاق الذی یشقّ علی مُنْفِقِهِ
 (۳) الجهاد الاکبر الذی یصحب المشقة
 (۴) الصعود من الجبل فی بعض المواطن
- ۴۰- از نظر علامه طباطبائی (ره)، مراد از «نفی همزمان مرگ و زندگی» در آیه مبارکه ﴿ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَا﴾ چیست؟
 (۱) انقطاع حیات دنیا و بقاء حیات آخرت
 (۲) بقاء حیات آخرت و نفی ابدی نجات
 (۳) نفی انقطاع عذاب در سرای آخرت و انقطاع حیات دنیا
 (۴) نفی ابدی نجات و نفی انقطاع عذاب در سرای آخرت

کلام اسلامی:

- ۴۱- طبق نظر علامه حلی «ثواب» یعنی:
 (۱) نفع
 (۲) نفع مستحق
 (۳) نفع مقارن تعظیم و اجلال
 (۴) نفع مستحق مقارن تعظیم و اجلال
- ۴۲- نسبت بدن اخروی به بدن دنیوی چیست؟
 (۱) عین آن است.
 (۲) مثال آن است.
 (۳) ادامه وجودی آن است.
 (۴) فصل نهائی آن است.
- ۴۳- از آیه شریفه ﴿وَجحدوا بها و استیقننها انفسهم﴾ کدام مورد را می توان نتیجه گرفت؟
 (۱) عمل صالح از اجزای ایمان است.
 (۲) تصدیق لسانی جزء ایمان است.
 (۳) کفر با معرفت جمع نمی شود.
 (۴) ایمان فقط تصدیق قلبی است.
- ۴۴- دیدگاه «هدفمندی افعال خداوند مستلزم نقص در کمالات خداوند است» مربوط به کدام گروه است؟
 (۱) اخباریان (۲) اشاعره (۳) عدلیه (۴) معتزله
- ۴۵- طبق نظر خواجه نصیرالدین طوسی «ایمان» عبارت است از
 (۱) فقط تصدیق به زبان
 (۲) فقط تصدیق به قلب
 (۳) تصدیق به قلب و زبان
 (۴) تصدیق به قلب با عمل به جوارح
- ۴۶- مطابق نظر خواجه نصیرالدین طوسی به چه دلیلی اوصاف سلبی از خداوند نفی می شوند؟
 (۱) وحدت واجب
 (۲) قیومیت واجب
 (۳) نامتناهی بودن واجب
 (۴) وجوب وجود واجب
- ۴۷- در تجرید الاعتقاد، اثبات وجود خداوند مستند به کدام امر است؟
 (۱) حدوث (۲) حرکت (۳) وجوب وجود (۴) اتقان صنع
- ۴۸- ظهور خوارج کدام مسئله مهم کلامی را در پی داشت؟
 (۱) مسئله قدر
 (۲) جبر و تفویض
 (۳) امر به معروف و نهی از منکر
 (۴) منزلت و جایگاه مرتکب گناه کبیره
- ۴۹- نظر خواجه طوسی در خصوص «پیامبر (ص) افضل است یا ملائک»، کدام است؟
 (۱) ملائک که موجوداتی کاملاً مجردند افضل هستند.
 (۲) پیامبر (ص) افضل از ملائک است.
 (۳) پیامبر (ص) و ملائک فضیلت یکسان دارند.
 (۴) این دو قابل مقایسه نیستند.

۵۰- عبارت «ارتکاب أقل القبیحین مع امکان التخلّص» دقیقاً به چه معناست؟

- (۱) برای نجات نفس محترمه باید راست گفت.
(۲) می‌توان با راست گفتن از گناه‌های یافت.
(۳) می‌توان برای نجات نفس محترمه توبه نمود.
(۴) برای نجات نفس محترمه باید توبه نمود.

ادبیات فارسی:

۵۱- معنی «عساکر - قَلَق - ستوه» به ترتیب، کدام است؟

- (۱) خدمتگزاران - شگرد - آزرده‌گی
(۲) مأموران مالیاتی - بی‌قراری - نبرد
(۳) لشکریان - شیوه - استوار
(۴) سپاهیان - نگرانی - رنجور

۵۲- در مقابل کدام عبارت، معنی واژه مشخص شده درست آمده است؟

- (۱) چندین بر این نمط بگفتم که گمان بردم که دلش بر قید من آمد. (جایگاه)
(۲) طریق صواب آن است که گرد طمع نگردي و فرش ولع درنوردی. (آرزو)
(۳) پسران احاد رعیت را چندین جفا و توبیخ روا نمی‌داری که فرزند مرا. (مردم)
(۴) منصب قضا پایگاهی منیع است تا به گناهی شنیع ملوث نگردانی. (زشت)

۵۳- املای کدام عبارت «کاملاً» درست است؟

- (۱) دشنام بی‌تحاشی داد و سقط گفت.
(۲) باشد که معاندان در حق وی خوزی کرده‌اند.
(۳) همانا کز وقاحت او بوی سماهت همی آید.
(۴) نعل دلش در آتش روزگاری در طلبش متلحف بود.

۵۴- در کدام گروه واژه «غلط املایی» می‌توان یافت؟

- (۱) مطیع و منقاد - مزبور و مذکور - متمتع و مرزوق
(۲) مرصع‌خوانی - مرصوص و استوار - ولنکار و هرزه
(۳) وهب و بخشش - غرس و کاشتن - فصیح و فراخ
(۴) غریو و بانگ - فسیله و رمه - قیاس و سنجش

۵۵- کدام سروده «فاقد» مجاز است؟

- (۱) وز کدامین خم کهنه مستیم
(۲) ای فسانه! رها کن در اشکم
(۳) لیک یک نکته هست و نه جز این.
(۴) ماه دشت لاله‌ها را روشن کرده بود.

۵۶- بیت زیر به کدام آرایه‌های ادبی آراسته شده است؟

- «ظرافت بین که چون عکسی که در آینه‌ای افتد
(۱) اغراق - تشبیه - جناس
(۲) توان در سینه پیدا کردنش راز نهانی را»
(۳) استعاره - کنایه - ایهام
(۴) تشبیه - استعاره - ایهام

۵۷- کدام آرایه ادبی را در بیت زیر نمی‌توان یافت؟

- «شده است از شرم مروارید پنهان در صدف گویی
(۱) استعاره - ایهام
(۲) شنیده وصف آن بتروی مرواریددندان را»
(۳) تشبیه - اغراق
(۴) حسن تعلیل - مراعات نظیر

۵۸- بیت زیر، بیانگر مفهوم کدام «ضرب‌المثل» است؟

- «فرو برده سرکاروانی به دیگ
(۱) از چرخ گردون که یابد گذر
(۲) چه از پافرو رفتگانش به ریگ
(۳) ز باران سوی ناودان آمدیم
(۴) تن درستان را نباشد درد ریش
(۴) سیر مردن به که گرسنه زیستن

۵۹- ابیات هم مفهوم کدامند؟

- الف - آتش دل شعله زد جان عزم رفتن می کند
 ب - خواستم سوز دل خویش بگویم با شمع
 ج - می کند جولان به بال عشق شوخی های حسن
 د - مگو آن شمع در دل قصد سوز عاشقان دارد
- (۱) «الف» و «ج»
 (۲) «ب» و «د»
 (۳) «ب» و «ج»
 (۴) «ج» و «د»

۶۰- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) سور بی ماتم نمی باشد در این محنت سرا
 (۲) نوش این محنت سرا را نیش ها در چاشنی است
 (۳) در قهقهه کبک دوصد چنگل باز است
 (۴) ز نوش قسمت زنبور نیست غیر از نیش
- برق دایم در لباس ابر خندان می شود
 پرده ادبار باشد سربه سر اقبال ها
 اندر پس هر خنده دوصد گریه مهیاست
 از این چه سود که صدخانه انگبین دارد

فلسفه:

۶۱- طبق نظر ابن سینا رابطه علت فاعلی و غایی چگونه است؟

- (۱) علت غایی فقط در خارج، علت فاعلیت فاعل است.
 (۲) علت فاعلی فقط در ذهن، علت وجود غایت است.
 (۳) علت غایی، علت فاعلیت فاعل است.
 (۴) علت فاعلی، علت علیت علت غایی است.

۶۲- از نظر معلم ثانی «تشخص» به چیست؟

- (۱) اعراض (۲) صفات (۳) وجود (۴) لوازم نوع

۶۳- صورت حسی، مجرد است زیرا:

- (۱) قابل انقسام است.
 (۲) قابل تغیر است.
 (۳) قابل صدق بر کثیرین است.
 (۴) قابل انطباق در صغیر است.

۶۴- کدام مورد در خصوص احکام وجود صحیح است؟

- (۱) آنه جوهر
 (۲) آنه عرض
 (۳) آنه ماهیه
 (۴) آنه لیس جوهر و لا عرضاً

۶۵- طبق دیدگاه رایج در فلسفه اسلامی مطابق قضیه ای چون «انسان نوع است» چیست؟

- (۱) ذهن (۲) خارج
 (۳) مثل افلاطونی (۴) نه ذهن است و نه خارج

۶۶- دیدگاه رایج فیلسوفان مسلمان در مورد «معدوم مطلق» چیست؟

- (۱) معدوم مطلق، معدوم مطلق است و اخبار از آن توهم است.
 (۲) از واقعیت باطل آن در خارج تنها خبر سلبی داده می شود چون سالبه به انتفاء موضوع مطلقاً صادق است.
 (۳) معدوم مطلق خبرپذیر است و گرنه این تناقض پیش می آید که خود خبرناپذیری نیز خبری است در مورد معدوم مطلق.
 (۴) از واقعیت باطل آن در خارج خبر داده نمی شود ولی از مفهوم ذهنی آن خبر داده می شود به اینکه از آن خبر داده نمی شود.

۶۷- کدام مورد در خصوص «حرکت جوهری» صحیح است؟

- (۱) خلع و لبس (۲) لبس بعد لبس
 (۳) لبس قبل لبس (۴) لبس حین لبس

- ۶۸- کدام مورد دیدگاه رایج فیلسوفان مسلمان در خصوص «قوه» را دقیق تر منعکس می کند؟
 (۱) هر امکان فقری و وجودی نیازمند حامل قوه است.
 (۲) امکان استعدادی و امکان ذاتی نیازمند حامل قوه هستند.
 (۳) هر حادث زمانی پیش از تحقق خود ممکن الوجود است. پس مستلزم حاملی است که قوه آن را دربر دارد.
 (۴) حادث زمانی و حادث غیرزمانی پیش از تحقق خود ممکن الوجود هستند. پس مستلزم حاملی هستند که قوه آنها را دربر دارد.
- ۶۹- در خصوص علم خداوند، عبارت «علمه تعالی بالاتحاد مع المعلوم» دیدگاه چه کسی را بیان می کند؟
 (۱) ارسطو (۲) افلاطون (۳) شیخ اشراق (۴) فرقریوس
- ۷۰- دیدگاه علامه طباطبایی (ره) در خصوص «کلی منطقی» چیست؟
 (۱) کلیت متمایز از جزئیت است و وجود خارجی دارد.
 (۲) واقعی بودن کلیت، وجود مثل افلاطونی را تأیید می کند.
 (۳) چون هر امر خارجی متشخص است، پس کلیت نمی تواند خارجی باشد و باید ذهنی باشد.
 (۴) کلیت باید به نحوی در خارج موجود باشد وگرنه عدم مطابقت صور ذهنی با خارج لازم می آید که عین سفسطه است.
- ۷۱- کدام مورد در خصوص جوهر و عرض صحیح است؟
 (۱) شیء واحد نمی تواند هم جوهر و هم عرض باشد.
 (۲) جوهر و عرض بودن امر ذهنی است و خارجی نیست.
 (۳) جوهر و عرض جنس برای مقولات مندرج تحت خود هستند.
 (۴) جوهر و عرض، عرض عام برای مقولات جوهری و عرضی هستند.
- ۷۲- کدام مورد در خصوص سلب ضرورتین در قضیه «لیست الماهیه من حیث هی ضروریة الوجود و لا العدم» درست است؟
 (۱) نوعی سلب عدولی است و وصف ثابت موضوع قضیه نیست.
 (۲) نوعی سلب تحصیلی است و وصف ثابت موضوع قضیه نیست.
 (۳) منظور همان وابستگی و فقر ذاتی ماهیت است.
 (۴) در مرتبه ذات ماهیت است.
- ۷۳- در عبارت «وهی باعینها بعد الہلیات تنقلب حدوداً حقیقیة»، ضمیر «هی» به کدام دسته از تعریفها اشاره دارد؟
 (۱) شرح الاسم (۲) تعریف بالاشاره (۳) حقیقی (۴) لفظی و حقیقی
- ۷۴- آن الجنس و المادّه، متّحدان و مختلفان
 (۱) اعتباراً - ذاتاً (۲) اعتباراً - اعتباراً (۳) ذاتاً - ذاتاً (۴) ذاتاً - اعتباراً
- ۷۵- تعریف وجود به «الموجود بما هو موجود، هو الثابت العین» چه نوع تعریفی از وجود است؟
 (۱) حد تام (۲) حد ناقص (۳) رسم تام (۴) شرح الاسم

منطق:

- ۷۶- چند مورد از جملات زیر صادق است؟
 - لفظ مرتجل به دو دسته تعیننی و تعینی تقسیم می شود.
 - تعریف به تشبیه گونه ای تعریف رسمی است.
 - اگر در برهانی حد وسط علت وجود حد اکبر در اصغر باشد برهان لمّی است.
- (۱) ۲ (۲) ۱
 (۳) صفر (۴) ۳

- ۷۷- چند مورد از جملات زیر صادق است؟
 - قیاسی که افاده تصدیق جازم می‌کند اما صدق نتیجه در آن لحاظ نشده است، قیاسی مغالطی است.
 - ملکه و عدم ملکه دو امر متقابلند که ارتفاعشان ممکن است.
 - عرضی که در خارج انفکاکش از موضوعش ممکن نباشد، عرضی لازم است.
 (۱) ۱
 (۲) ۲
 (۳) صفر
 (۴) ۳
- ۷۸- چند مورد از جملات زیر صادق است؟
 - لفظ منقول لفظی است که برای چند معنا استفاده می‌شود ولی میان این معانی نسبتی وجود ندارد.
 - تنويع در مورد نوع و تصنيف در مورد جنس است.
 - شهادت قولی از اقسام نصرت است.
 (۱) ۱
 (۲) صفر
 (۳) ۲
 (۴) ۳
- ۷۹- کدام نسبت با هر سه نسبت دیگر متباین است؟
 (۱) تباین کلی
 (۲) تباین جزئی
 (۳) عموم و خصوص مطلق
 (۴) عموم و خصوص من وجه
- ۸۰- نقض محمول A معادل نقض محمول B است. کدام مورد درست است؟
 (۱) A و B ارتباطی با هم ندارند.
 (۲) صرفاً A نتیجه می‌دهد B را
 (۳) صرفاً B نتیجه می‌دهد A را
 (۴) هریک از A و B دیگری را نتیجه می‌دهد.
- ۸۱- عکس مستوی «برخی دانشجوها همه کتاب‌ها را خوانده‌اند» کدام است؟
 (۱) برخی کسانی که همه کتاب‌ها را خوانده‌اند دانشجو هستند.
 (۲) همه کسانی که برخی کتاب‌ها را خوانده‌اند دانشجو هستند.
 (۳) همه کتاب‌ها را برخی دانشجوها خوانده‌اند.
 (۴) برخی کتاب‌ها را برخی دانشجوها خوانده‌اند.
- ۸۲- اگر نسبت دو گزاره تداخل باشد، نسبت نقیض‌های آن دو کدام است؟
 (۱) تداخل
 (۲) تضاد
 (۳) تناقض
 (۴) دخول تحت تضاد
- ۸۳- نتیجه قیاس زیر (در شکل اول) عکس مستوی کدام جمله است؟
 - هیچ ب ج نیست.
 - هر الف ب است.
 (۱) هیچ الف ج نیست.
 (۲) هیچ ج الف نیست.
 (۳) بعضی ج الف نیست.
 (۴) بعضی الف ج نیست.
- ۸۴- کدام دو گزاره می‌توانند با هم صادق باشند؟
 (۱) هر الف ب است و برخی الف ب نیست.
 (۲) هر الف ب است و هیچ الف ب نیست.
 (۳) برخی الف ب است و هیچ الف ب نیست.
 (۴) برخی الف ب است و برخی الف ب نیست.
- ۸۵- با فرض گزاره‌های زیر نسبت میان «غیر ب» و «غیر ج» چیست؟
 - هر ب الف است.
 - هیچ ج الف نیست.
 (۱) تساوی
 (۲) تباین جزئی
 (۳) عموم و خصوص مطلق
 (۴) عموم و خصوص من وجه

۸۶- از دو مقدمه «هر الف ب است» و «هیچ ب ج نیست» چند نتیجه متمایز در شکل‌های مختلف قیاس به دست می‌آید؟ (با احتساب نتایج ضعیف)

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) ۴

۸۷- عکس مستوی نتیجه قیاس زیر کدام است؟

- بعضی الف د نیست.

- اگر بعضی ب ج باشد آنگاه هر الف د است.

(۱) هیچ ج ب نیست.

(۳) بعضی ب ج نیست.

(۲) هیچ ب ج نیست.

(۴) بعضی ج ب نیست.

۸۸- بر جمله A قواعد زیر را به ترتیب اعمال کرده‌ایم: نقض محمول، عکس مستوی و عکس نقیض موافق. اگر حاصل عکس مستوی نداشته باشد، آنگاه A کدام است؟

(۱) موجب کليه

(۲) سالبه کليه

(۳) سالبه جزئيه

(۴) موجب جزئيه

۸۹- کبرای قیاسی عکس مستوی ندارد. صغرای این قیاس کدام است؟

(۱) سالبه جزئيه

(۲) سالبه کليه

(۳) موجب کليه

(۴) موجب جزئيه

۹۰- سالبه جزئيه در چه شکل‌هایی می‌تواند مقدمه قیاس باشد؟

(۱) اول و سوم

(۲) دوم و سوم

(۳) دوم و چهارم

(۴) سوم و چهارم

اطلاعات عمومی:

۹۱- در کدام سوره میار که قرآن کریم «بسم الله الرحمن الرحيم» دوبار تکرار شده است؟

(۱) بقره

(۲) فتح

(۳) نحل

(۴) نمل

۹۲- در اصل پنجم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران کدام موضوع بیان شده است؟

(۱) انتخاب رئیس جمهور

(۲) انتخاب ولی فقیه

(۳) تعیین دین رسمی کشور

(۴) تشکیل مجلس شورای اسلامی

۹۳- جنگ بین ایران و عراق از چه زمانی آغاز و در چه زمانی پایان پذیرفت؟

(۱) شهریور ۱۳۵۹ - شهریور ۱۳۶۹

(۲) شهریور ۱۳۵۹ - مرداد ۱۳۶۷

(۳) خرداد ۱۳۵۹ - شهریور ۱۳۶۹

(۴) خرداد ۱۳۵۹ - مرداد ۱۳۶۷

۹۴- نام فقیه معروف شیعی که در دربار آل بویه محترمانه زندگی کرد و کتاب «من لایحضره الفقیه» از کتب اربعه از تألیفات ایشان می‌باشد، چه بود؟

(۱) شیخ صدوق

(۲) شیخ طبرسی

(۳) شیخ طوسی

(۴) شیخ کلینی

۹۵- توصیف زیر مربوط به کدام شخصیت ادبی ایران است؟

«از ستاره‌های قدر اول آسمان ادب ایران بود که نظم و نثر بدیع او زبان فارسی را به اعلی درجه فصاحت رسانیده

و در هر عصری آثار وی از ارزش و اهمیت خاصی برخوردار می‌باشد.»

(۱) جامی

(۲) حافظ

(۳) سعدی

(۴) رودکی

- ۹۶- توصیف زیر مربوطه به کدام شخصیت است؟
 «از بزرگ‌ترین گویندگان پارسی در چند قرن اخیر بود. محقق بزرگ و نویسنده‌ای فعال و استادی لایق و روزنامه‌نگاری مبتکر بود و کتاب‌های مجمع‌التواریخ و القصص و دیوان اشعار از تألیفات این شاعر بزرگ است.»
 (۱) مهدی اخوان ثالث (۲) ادیب‌الممالک (۳) پروین اعتصامی (۴) ملک‌الشعراء بهار
- ۹۷- جنبش عدم تعهد در کدام کشور پایه‌گذاری شد و ایران در چه سالی به عضویت این سازمان درآمد؟
 (۱) اندونزی - ۱۹۶۱ در بلگراد (۲) اندونزی - ۱۹۶۰ در دهلی نو
 (۳) مصر - ۱۹۶۱ در بلگراد (۴) مصر - ۱۹۶۰ در دهلی نو
- ۹۸- کنفرانس سران کشورهای اسلامی در چه تاریخی در تهران تشکیل شد و ریاست کنفرانس به‌عهده چه کسی بود؟
 (۱) آبان ۱۳۷۴ - سید محمد خاتمی (۲) آبان ۱۳۷۴ - اکبر هاشمی رفسنجانی
 (۳) آذر ۱۳۷۶ - سید محمد خاتمی (۴) آذر ۱۳۷۶ - اکبر هاشمی رفسنجانی
- ۹۹- ارکان اصلی سازمان ملل کدام است؟
 (۱) دبیرخانه و دیوان بین‌المللی دادگستری که شامل اعضای وتو می‌باشد.
 (۲) دبیرخانه و شورای اقتصادی - اجتماعی که شامل آمریکا، روسیه و چین می‌شود.
 (۳) مجمع عمومی و دبیرخانه که در رأس آن دبیرکل به مدت دو سال انتخاب می‌شود.
 (۴) مجمع عمومی و شورای امنیت که دارای پانزده عضو دائم و ده عضو غیردائم است.
- ۱۰۰- کدام ویتامین برای رشد، بینایی، سلامت پوست و پرده مخاطی ضرورت دارد؟
 (۱) ویتامین A (۲) ویتامین B (۳) ویتامین C (۴) ویتامین D

تاریخ اسلام:

- ۱۰۱- امتیازات خمس در موسم حج به کدام گروه یا قبیله اختصاص داشت؟
 (۱) احرار (۲) اشراف قبایل (۳) قریش (۴) حنفا
- ۱۰۲- پیش از اسلام، ایرانیان در کدام منطقه جزیره العرب ساکن بودند و به کدام نام خوانده می‌شدند؟
 (۱) یمن - ابناء (۲) یمن - احرار (۳) یمامه - عجم (۴) یمامه - موالی
- ۱۰۳- کدام‌یک از اجداد رسول خدا (ص)، مؤثرترین نقش را در رونق تجاری و اقتصادی فریش ساکن مکه داشت؟
 (۱) عبدالمطلب (۲) نصر بن کنانه (۳) قصی بن کلاب (۴) هاشم بن عبدمناف
- ۱۰۴- در کدام مورد، مدینه به عنوان حرم شناخته شد؟
 (۱) صلح‌نامه حدیبیه (۲) بیعت عقبه دوم (۳) پیمان‌نامه عمومی (۴) پیمان اخوت
- ۱۰۵- علت اصلی بنای شهر سامرا چه بود و کدام خلیفه عباسی آن را بنا کرد؟
 (۱) ناخشنودی مردم بغداد از رفتار غلامان ترک - متوکل
 (۲) ناخشنودی مردم بغداد از رفتار غلامان ترک - معتصم
 (۳) اختلاف و درگیری‌های شدید میان ساکنان عرب، ایرانی و ترک بغداد - متوکل
 (۴) اختلاف و درگیری‌های شدید میان ساکنان عرب، ایرانی و ترک بغداد - معتصم
- ۱۰۶- ترکان سلجوقی با دعوت کدام خلیفه عباسی و در کدام سال هجری به بغداد تحت سلطه آل‌بویه حمله کردند؟
 (۱) القائم - ۴۴۷ (۲) القائم - ۴۲۹ (۳) الناصر - ۴۴۷ (۴) الناصر - ۴۲۹
- ۱۰۷- کدام گروه، نقش اصلی را در گسترش دعوت عباسی میان مردم داشت؟
 (۱) موالی (۲) داعیان (۳) خوارج (۴) خراسانیان

- ۱۰۸- در دوره کدام خلیفه عباسی، رجال ایرانی از تشکیلات اداری کنار گذاشته شدند؟
 (۱) امین (۲) معتصم (۳) واثق (۴) هارون الرشید
- ۱۰۹- نیای کدام سلسله، از دهقانان زرتشتی نواحی بلخ بود؟
 (۱) آل مأمون (۲) آل فریغون (۳) زیاریان (۴) سامانیان
- ۱۱۰- کدام امیر ایرانی بویه‌ی، نخستین بار لقب «شاهنشاه» بر خود نهاد؟
 (۱) مازیار (۲) مرداویج (۳) عضدالدوله (۴) شاه اسماعیل صفوی
- ۱۱۱- بانی شهر قاهره که بود و کدام سال هجری آن را بنا گذاشت؟
 (۱) جوهر صقلی - ۳۵۸ (۲) جوهر صقلی - ۳۶۲
 (۳) معز فاطمی - ۳۵۸ (۴) معز فاطمی - ۳۶۲
- ۱۱۲- اولین مرکز سیاسی یا پایتخت مسلمانان در اسپانیای دوره اسلامی کدام شهر بود؟
 (۱) اشبیلیه (۲) قرطبه (۳) طلیطله (۴) مجریط
- ۱۱۳- هولاکو پس از فتح بغداد، راهی کدام منطقه شد؟
 (۱) اصفهان (۲) آذربایجان (۳) خراسان (۴) شام
- ۱۱۴- کدام مورد درباره تیمور و اقدامات وی نادرست است؟
 (۱) گرایش‌های شدید دینی و صوفیانه داشت و از سنن و آداب مغولی رویگردان بود.
 (۲) یورش‌های پنج ساله او موجب شد که ایران بخش جدایی‌ناپذیری از قلمرو وی شود.
 (۳) با بسیاری از مشایخ طریقت‌های مختلف و علما و دانشمندان عصر خویش در ارتباط بود.
 (۴) بیشتر تمایل داشت حاکمان محلی اطاعت وی را بپذیرند تا اینکه در جنگ با او، قلمرو خویش را از دست بدهند.
- ۱۱۵- کشور اردن در سال میلادی از قیمومیت مستقل گردید و به عنوان هاشمی اردن شناخته شد.
 (۱) ۱۹۴۶ - فرانسه - پادشاهی (۲) ۱۹۴۶ - بریتانیا - پادشاهی
 (۳) ۱۹۴۸ - آمریکا - امارت (۴) ۱۹۴۸ - آلمان - امارت

تاریخ معاصر:

- ۱۱۶- مصدق پس از کدام رویداد، به سیاست «اقتصاد بدون نفت» روی آورد؟
 (۱) بازگشت از آمریکا (۲) اصلاح قانون انتخابات
 (۳) گشایش مجلس شورای ملی هفدهم (۴) شکست مذاکرات با بانک جهانی
- ۱۱۷- انجمن معارف در عهد صدارت کدام صدراعظم دوره قاجار شکل گرفت؟
 (۱) امین‌السلطان (۲) امین‌الدوله
 (۳) میرزا تقی‌خان امیرکبیر (۴) میرزا حسین‌خان سپهسالار
- ۱۱۸- کدام شخصیت، پرچمدار «جنبش سرهنویسی پارسی» در دوره رضاشاه بود؟
 (۱) ذبیح بهروز (۲) علی‌اصغر حکمت
 (۳) علی‌اکبر دهخدا (۴) محمدعلی فروغی
- ۱۱۹- در جنگ جهانی دوم، کدام گروه اقتصادی در ایران، سود سرشاری کسب کردند؟
 (۱) بازرگانان عمده (۲) بازرگانان خارجی
 (۳) کشاورزان (۴) بازرگانان کوچک و متوسط

- ۱۲۰- از نظر اجتماعی، بیشتر نمایندگان مجلس شورای ملی شانزدهم از کدام طبقه بودند؟
 (۱) اعیان (۲) روحانیون
 (۳) روشنفکران (۴) تجار و بازرگانان
- ۱۲۱- در سال ۱۳۴۰ پس از کناره‌گیری شریف امامی چه کسی نخست‌وزیر شد و اولین اقدام او چه بود؟
 (۱) امیر عیاس هویدا - آغاز انقلاب سفید (۲) علم - دستگیری رهبران جبهه ملی
 (۳) منوچهر اقبال - تأسیس حزب ملیون (۴) علی امینی - انحلال مجلس بیستم
- ۱۲۲- کدام سیاستمدار «حزب وطن» را بنیان گذاشت؟
 (۱) سید حسن تقی زاده (۲) محمد مصدق
 (۳) ساعد مراغه‌ای (۴) سیدضیاءالدین طباطبایی
- ۱۲۳- بیشترین مقالات روزنامه «ایران‌شهر» حول کدام موضوع بود؟
 (۱) اهمیت آموزش علوم جدید کشاورزی (۲) اهمیت آموزش عمومی و غیرمذهبی
 (۳) توصیف تأییدآمیز ایران باستان (۴) جدایی دین از سیاست
- ۱۲۴- نخستین رئیس الوزرای احمدشاه چه کسی بود و مهم‌ترین اقدام او در سیاست خارجی چه بود؟
 (۱) مخبرالسلطنه - لغو قرارداد ۱۹۱۹
 (۲) سردار اسعد - اخراج مستشاران بلژیکی
 (۳) ناصرالملک - اعطای امتیاز نفت به ناکس داریسی
 (۴) مستوفی الممالک - اغلان بی‌طرفی ایران در جنگ جهانی اول
- ۱۲۵- پس از خروج مورگان شوستر از ایران چه کسی جانشین او شد و چه دیدگاهی نسبت به روسیه داشت؟
 (۱) میلیسپو - موافق (۲) میلیسپو - مخالف
 (۳) مورنارد - موافق (۴) مورنارد - مخالف
- ۱۲۶- در انقلاب مشروطیت «کمیته نظارت» در کدام شهر و برای نظارت بر نمایندگان کدام دوره مجلس شورای ملی تشکیل شد؟
 (۱) اصفهان - اول (۲) تهران - دوم (۳) تبریز - اول (۴) تبریز - دوم
- ۱۲۷- تأسیس «دارالشورای سلطنتی» در زمان ناصرالدین شاه به پیشنهاد کدام سیاستمدار و در کدام سال روی داد؟
 (۱) میرزاآقاخان نوری - ۱۲۶۴ ه.ق (۲) میرزاتقی‌خان امیرکبیر - ۱۲۶۵ ه.ق
 (۳) حاج میرزا آقاسی - ۱۲۷۵ ه.ق (۴) میرزا حسین‌خان سپهسالار - ۱۲۷۳ ه.ق
- ۱۲۸- طولانی‌ترین و پرشورترین نطق در مجلس مؤسسان علیه واگذاری حکومت به رضاخان را کدام عضو این مجلس ایراد کرد؟
 (۱) محمد مصدق (۲) سلیمان‌خان میکده
 (۳) سیدحسن تقی‌زاده (۴) سیدحسن مدرس
- ۱۲۹- «قصاب لرستان» لقب کدام‌یک از نظامیان عهد رضاشاه بود؟
 (۱) سرلشکر خزاعی (۲) سرلشکر امیراحمدی
 (۳) سپهبد محمود آیرم (۴) سرلشکر محمدحسین آیرم
- ۱۳۰- کدام روحانی نخستین اعتراض جدی مذهبی به اقدامات رضاشاه را وارد کرد؟
 (۱) آقا نورالله اصفهانی (۲) آیت‌الله ابوالحسن انگجی
 (۳) شیخ محمدتقی بهلول (۴) شریعت سنگلجی

اصول:

۱۳۱- ظهور صیغه نهی در تحریم به کدام دلیل است؟

- (۱) بناء عقلا (۲) حکم عقل (۳) وضع لغوی (۴) وجود قرائن

۱۳۲- نظر علّامه مظفر در خصوص دلالت صیغه امر بر مره و تکرار کدام است؟

- (۱) دلالت بر مره می‌کند و نیازی به تکرار نیست.
 (۲) دلالت بر هیچ‌کدام ندارد ولی مقتضای اطلاق، اکتفاء به مره است.
 (۳) ظهور در هیچ‌کدام ندارد و باید از قرائن، مره و تکرار را به‌دست آورد.
 (۴) ظهور در هیچ‌کدام ندارد ولی بنابر مقتضای اصل برائت، مره کفایت می‌کند.
 ۱۳۳- در صورتی که دلالت کلام مقصود به قصد استعمالی نباشد ولی مدلول آن به لزوم بین به معنی الأعم یا غیر بین، لازم باشد، کدام دلالت محقق می‌شود؟

- (۱) اشاره (۲) ایما (۳) اقتضاء (۴) تنبیه

۱۳۴- هل یسرى اجمال المخصص الى العام فى الشبهة المفهومية؟

- (۱) لا یسرى الى العام فى الدوران بین المتباینین اذا كان المخصص متصلاً
 (۲) لا یسرى الى العام فى الدوران بین الاقل و الاکثر اذا كان المخصص منفصلاً
 (۳) لا یسرى الى العام اذا كان المخصص منفصلاً، سواء كان الدوران بین الاقل و الاکثر او بین المتباینین
 (۴) لا یسرى الى العام اذا كان المخصص متصلاً، سواء كان الدوران بین الاقل و الاکثر او بین المتباینین
 ۱۳۵- حکم تخصیص دلیل عام به مفهوم مخالف و دلیل آن کدام است؟

- (۱) هیچ‌کدام بر دیگری مقدم نمی‌شوند و کلام مجمل می‌شود.
 (۲) دلیل عام بر مفهوم مخالف، مقدم می‌شود چون ظهور آن اقوی است.
 (۳) مفهوم مخالف، دلیل عام را به دلیل تقدم قرینه بر ذی‌القرینه تخصیص می‌زند.
 (۴) مفهوم مخالف در صورتی که از نظر ظهور، اقوی از ظهور دلیل عام باشد، دلیل عام را تخصیص می‌زند.

۱۳۶- ما هو موطن حجية الامارة؟

- (۱) الاعم من انسداد باب العلم و انفتاح بابه (۲) خصوص مورد تعذر حصول العلم
 (۳) خصوص عدم التمكن من تحصيل العلم (۴) فى فرض انسداد باب العلم مطلقاً

۱۳۷- ترجیح به کدام یک از موارد، در نظر علّامه مظفر از مرجحات منصوصه است؟

- (۱) احدث بودن - شهرت - مخالفت عامه - صفات - موافقت کتاب و سنت
 (۲) شهرت - موافقت کتاب و سنت - صفات - مخالفت عامه
 (۳) شهرت - موافقت کتاب و سنت - مخالفت عامه
 (۴) احدث بودن - شهرت - مخالفت عامه

۱۳۸- نظر علّامه مظفر در مورد دخول غایت در حکم مغیی کدام است؟

- (۱) دخول مطلقاً.
 (۲) دخول، چنانچه غایت از جنس مغیی باشد.
 (۳) عدم دخول، چنانچه غایت، غایت حکم باشد.
 (۴) عدم دخول، چنانچه غایت، غایت موضوع باشد.

۱۳۹- در کدام قسم از اقسام کلمه «إلا»، مفهوم حصر، ثابت است؟

- (۱) استثنائیه و ادات حصر بعد از نفی
- (۲) استثنائیه و وصفیه
- (۳) فقط استثنائیه
- (۴) تمام اقسام إلا

۱۴۰- بنابر نظر علامه مظفر، اجماع منقول در چه صورتی حجت است؟

- (۱) در صورتی که بر فرض محصل بودن نزد دیگران غیر از ناقل و منقول الیه، کاشف از حکم باشد.
- (۲) در صورتی که نزد ناقل و منقول الیه بر فرض محصل بودن، کاشف از حکم باشد.
- (۳) در صورتی که نزد منقول الیه بر فرض محصل بودن، کاشف از حکم باشد.
- (۴) در صورتی که نزد ناقل بر فرض محصل بودن، کاشف از حکم باشد.

۱۴۱- کدام مورد در باب حکومت و ورود صحیح نیست؟

- (۱) دلیل امارات بر ادله اصول عملیه عقلیه، ورود دارند.
- (۲) دلیل وارد، وجداناً و حقیقتاً رافع موضوع دلیل مورود است.
- (۳) خروج مدلول حاکم از مدلول محکوم در حکومت، حکمی و تنزیلی است.
- (۴) برخی از مصادیق حکومت مانند تخصص و ورود، مانند تخصیص در نتیجه هستند.

۱۴۲- حجیت دلالت اشاره بنابر نظر علامه مظفر بر چه اساس است؟

- (۱) دلالت سیاقیه
- (۲) حجیت ظواهر
- (۳) ملازمه عقلیه
- (۴) دلالت التزامیه به لزوم بین به معنی الاخص

۱۴۳- حجیت ظواهر بنابر نظر میرزای قمی و اخباریان به ترتیب اختصاص به کدام مورد دارد؟

- (۱) اعم از مقصودین بالافهام - ظواهر روایات
- (۲) غیر مقصودین بالافهام - ظواهر آیات
- (۳) مقصودین بالافهام - ظواهر آیات و روایات
- (۴) مقصودین بالافهام - ظواهر روایات

۱۴۴- نظر علامه مظفر در مورد جمع بین دو دلیل مطلق و مقید که اتفاق در حکم دارند در دو صورت اطلاق بدلی و اطلاق شمولی کدام است؟

- (۱) مطلقاً در موارد اتفاق در حکم، مطلق بر مقید حمل می شود.
- (۲) مطلقاً در موارد اتفاق در حکم، مقید حمل بر استحباب می شود.
- (۳) فقط در صورتی که اطلاق بدلی باشد مطلق بر مقید حمل می شود.
- (۴) فقط در صورتی که اطلاق شمولی باشد مطلق بر مقید حمل می شود.

۱۴۵- نظر منسوب به اخباریان در مورد حجیت استصحاب کدام است؟

- (۱) با توجه به اخبار مربوط به استصحاب، مطلقاً حجت است.
- (۲) تنها در خصوص شبهه موضوعیه حجت است و در شبهات حکمیه، به قاعده احتیاط رجوع می شود.
- (۳) با توجه به روایات مربوط به توقف در مورد شبهات، مطلقاً حجت نیست و باید به قاعده احتیاط رجوع کرد.
- (۴) تنها در مورد شبهات حکمیه کلیه حجت است و در شبهات حکمیه جزئی، به قاعده احتیاط رجوع می شود.

اخلاق و تربیت اسلامی:

۱۴۶- کدام قوه از قوای چهارگانه نفس، منشأ نزاع و سبب جدال در مملکت نفس است؟

- (۱) عقل
- (۲) غضب
- (۳) شهوت
- (۴) وهم

- ۱۴۷- کدام رذیله اخلاقی در آیه شریفه ﴿وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ﴾ معرفی شده است؟
 (۱) تهوّر که طرف تفریط شجاعت است.
 (۲) تهوّر که طرف اقراط شجاعت است.
 (۳) جُبْن که طرف تفریط شجاعت است.
 (۴) جُبْن که طرف اقراط شجاعت است.
- ۱۴۸- کدام مورد اطمینان نفسی است که قوه غضب به آسانی آدمی را حرکت ندهد و سختی‌های روزگار او را به زودی مضطرب نگرداند؟
 (۱) حلم (۲) عفو (۳) وقار (۴) فرو بردن خشم
 ۱۴۹- کدام مورد، سبب می‌شود قوه عامله، غضب و شهوت را تحت اقتدار و فرمان عقل و شرع در آورد؟
 (۱) عفت (۲) عدالت (۳) حکمت نظری (۴) حکمت عملی
 ۱۵۰- کدام مورد از آیه شریفه ﴿أَقْمِنَ زَيْنَ لَه سَوْءُ عَمَلِهِ قَرَأَهُ حُسْنًا﴾ استفاده می‌شود؟
 (۱) ریا (۲) نفاق (۳) کبر (۴) عجب
 ۱۵۱- کدام مورد درمان عملی غضب را بیان می‌کند؟
 (۱) انصراف نفس در ابتدای پیدایش غضب است.
 (۲) نخست با تکلف اظهار محبت نسبت به مغضوب است.
 (۳) در جایگاه انسان از زمان آفرینش و نسبت خویش با جهان هستی تفکر کند.
 (۴) تکرار و تلقین به خود که تمام قلوب بندگان در تحت تصرف و سلطنت خداوند است.
- ۱۵۲- در رابطه با تقوا کدام مورد درست است؟
 (۱) تقوای مخلصان از توجه به فنا است.
 (۲) تقوای زاهدان از مشتبهات است.
 (۳) تقوای خاصه از علاقه به دنیا است.
 (۴) تقوای عامه از محرمات است.
- ۱۵۳- حدیث شریف رسول اکرم (ص) «من اجاع بطنه عظمت فکرت و فطن قلبه» به کدام عامل تضعیف عقل اشاره دارد؟
 (۱) بیکاری (۲) فقر و نیازمندی (۳) رفاه‌زدگی (۴) مصاحبت با ابلهان
 ۱۵۴- آیه شریفه ﴿وَيُؤْتِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ﴾ ناظر بر کدام رابطه ایمانی بین مسلمانان است؟
 (۱) ولایت و محبت (۲) مسئولیت‌پذیری (۳) مواسات و ایثار (۴) دستگیری از مستمندان
 ۱۵۵- کدام آیه شریفه بیانگر هدایت تشریعی است؟
 (۱) ﴿سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى﴾
 (۲) ﴿رَبَّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى﴾
 (۳) ﴿إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا﴾
 (۴) ﴿إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾
- ۱۵۶- نخستین گام در طریق تربیت و تهذیب کدام است و به چه معناست؟
 (۱) مجاهده - تلاش در جهت رفع موانعی که سد راه کمال انسان است.
 (۲) مجاهده - تصمیم بر ادای فرایض و ترک محرمات و جبران کاستی‌ها
 (۳) عزم - تصمیم بر ادای فرایض و ترک محرمات و جبران کاستی‌ها
 (۴) عزم - تلاش در جهت رفع موانعی که سد راه کمال انسان است.
- ۱۵۷- بهترین ره توشه انسان در سفر الی الله کدام است و پیام کدام آیه شریفه بیانگر رکن اصلی آن است؟
 (۱) اخلاص - ﴿وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ﴾
 (۲) اخلاص - ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ﴾
 (۳) تقوا - ﴿وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ﴾
 (۴) تقوا - ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ﴾

۱۵۸- سخن حکیمانه پیامبر اکرم(ص) که می‌فرماید: «اسلام آیین متین و محکمی است، پس با ظرافت و دقت در آن وارد شوید و بندگی خدا را در نظر بندگان خدا منفور نسازید» بر کدام مهارت در کاربرد موعظه تأکید دارد؟

(۱) تکریم شخصیت (۲) رعایت اعتدال

(۳) ملایمت و مدارا داشتن (۴) بیان حکمت‌های دلپذیر

۱۵۹- ﴿خُذُوا ثَوَابَكُمْ مِمَّنْ عَمِلْتُمْ لَهُ﴾ خطاب به کدام گروه از اهل جهنم است و راه دور شدن از این گناه در فهم کدام عبارت قرآنی نهفته است؟

(۱) ریاکاران - ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا﴾

(۲) حسد ورزان - ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا﴾

(۳) حسد ورزان - ﴿إِنْ تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِيبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا﴾

(۴) ریاکاران - ﴿إِنْ تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِيبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا﴾

۱۶۰- با توجه به آیه شریفه ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ...﴾ نخستین آفت در اخلاق کدام است؟

(۱) اخبات (۲) تظاهر (۳) سمعه (۴) غلفت

تاریخ و تمدن اسلامی:

۱۶۱- پرداخت عطا از کدام محل ممنوع بود؟

(۱) خراج (۲) جزیه (۳) زکات (۴) عشور

۱۶۲- واگذاری دریافت خراج یک منطقه به فردی متمول و متنفذ به کدام نام موسوم بود؟

(۱) الجاء (۲) خراجی (۳) مقاسمه (۴) تقبیل یا التزام

۱۶۳- تعریب النقود و الدواوین مربوط به کدام دوره است؟

(۱) امویان (۲) خلفای راشدین (۳) دوره اول عباسی (۴) دوره دوم عباسی

۱۶۴- تجار دارالحرب موقع ورود به دارالاسلام مشمول پرداخت کدام مالیات بودند؟

(۱) خراج (۲) عشور و مکوس (۳) جزیه الرئوس (۴) زکات و صدقات

۱۶۵- در اسپانیای اسلامی، در عهد خلافت اموی، رابط میان خلیفه و وزیران، حائز کدام عنوان بود؟

(۱) امیر (۲) حاجب (۳) صدر (۴) رئیس‌الوزراء

۱۶۶- کدام دیوان، وظیفه عام در برابر همه مردم نداشت و اختیارات آن متوجه گروهی خاص بود؟

(۱) برید (۲) حسبه (۳) نقابت (۴) وزارت

۱۶۷- کدام اندیشمند مسلمان، رشد روش‌مند دانش‌ها را در جامعه‌ای ممکن می‌دانست که در آن مردم پس از رفع

نیازهای ضروری، فراغت پرداختن به دانش‌ها را دارند؟

(۱) ابن رشد (۲) ابن خلدون

(۳) ابوعلی مسکویه (۴) خواجه نصیرالدین طوسی

۱۶۸- در روش‌های تعلیم و تعلّم اسلامی، مکاتبه میان کدام‌یک از دانشمندان و عالمان واقع شد؟

(۱) کندی و ابن سینا (۲) کلینی و شیخ صدوق

(۳) شیخ صدوق و شیخ مفید (۴) ابن سینا و ابوریحان بیرونی

۱۶۹- در مدارس و حوزه‌های علمی شیعی در اصول فقه، کدام کتاب تدریس می‌شد؟

(۱) الذریعة الی اصول الشیعه، سید مرتضی (۲) الذریعة الی اصول الشیعه، شیخ طوسی

(۳) تجرید الاعتقاد، نصیرالدین طوسی (۴) تجرید الاعتقاد، علامه حلی

- ۱۷۰- در بنای «الگو شهر اسلامی» محوریت با کدام بنا است؟
 (۱) بازار (۲) دروازه‌ها (۳) مسجد جامع (۴) دارالحکومه
- ۱۷۱- عنصر اصلی در پیدایش تاریخ‌نگاری کدام است؟
 (۱) انگیزه و هدف (۲) مکان (۳) روش (۴) زمان
- ۱۷۲- اصلی‌ترین عامل «وحدت تاریخ» در مفهوم فلسفه نظری چیست؟
 (۱) انسان (۲) زمان (۳) مکان (۴) وقایع
- ۱۷۳- کدام مورد در وصف کتاب المغازی واقعی درست است؟
 (۱) از آثار کهن و معتبر در موضوع مغازی به روش روایی
 (۲) کهن‌ترین و جامع‌ترین اثر در موضوع مغازی به روش روایی
 (۳) از آثار کهن و معتبر در موضوع مغازی به روش ترکیبی - تحلیلی
 (۴) کهن‌ترین و جامع‌ترین اثر در موضوع مغازی به روش تحلیلی - انتقادی
- ۱۷۴- نخستین کتاب تاریخی که از عربی به فارسی ترجمه شد، کدام است و مترجم آن کیست؟
 (۱) سیره ابن هشام - رفیع‌الدین اسحاق بن محمد همدانی
 (۲) تاریخ‌الرسول و الملوک - محمد بن جعفر نرشی
 (۳) سیره ابن هشام - شرف‌الدین علی یزدی
 (۴) تاریخ‌الرسول و الملوک - ابوعلی بلعمی
- ۱۷۵- جامع‌ترین اثر درباره مغولان، قبایل ترک، تاریخ پیامبران و ایران پیش از اسلام تا عصر مؤلف کدام است؟
 (۱) زبدة‌التواریخ، حافظ ابرو (۲) جامع‌التواریخ، حافظ ابرو
 (۳) جامع‌التواریخ، رشیدالدین فضل‌الله همدانی (۴) زبدة‌التواریخ، رشیدالدین فضل‌الله همدانی

تاریخ عمومی جهان:

- ۱۷۶- با شروع اکتشافات جغرافیایی، کدام کشور اروپایی برای اولین بار به تجارت بردگان سیاه پوست آفریقایی پرداخت؟
 (۱) انگلیس (۲) هلند (۳) فرانسه (۴) پرتغال
- ۱۷۷- کدام کشور اروپای شرفی، از اولین اعضای غیردائمی شورای امنیت بود؟
 (۱) رومانی (۲) لهستان (۳) مجارستان (۴) یوگسلاوی
- ۱۷۸- کدام نخست‌وزیر انگلستان برای نخستین بار لایحه حکومت داخلی ابرلند و واگذاری امور ابرلند به ابرلندی‌ها را به پارلمان ارائه داد؟
 (۱) دیزرائیلی (۲) پالمرستون (۳) گلدستون (۴) لوید جرج
- ۱۷۹- کدام اندیشمند چهره برجسته انتقادهای افراطی نسبت به لیبرالیسم و ناسیونالیسم در اروپای قرن ۱۹ میلادی بود؟
 (۱) آدام اسمیت (۲) ژان ژاک روسو (۳) فردریک انگلس (۴) کارل مارکس
- ۱۸۰- اولین کشور آفریقایی عضو غیردائمی شورای امنیت سازمان ملل کدام است؟
 (۱) آفریقای جنوبی (۲) الجزایر (۳) مصر (۴) نیجریه
- ۱۸۱- دلیل اعتراض دانشجویان چین در میدان «تیان آنمن» پکن در سال ۱۹۸۹ میلادی چه بود؟
 (۱) آزادسازی اقتصاد خصوصی
 (۲) انقلاب فرهنگی و گسترش روابط با غرب
 (۳) به رسمیت شناختن تایوان توسط دولت مرکزی
 (۴) حذف کلمه دموکراسی از شعارهای اولیه جنبش ۱۹۱۹

- ۱۸۲- کرسی دائمی شورای امنیت سازمان ملل در کدام سال میلادی به جمهوری خلق چین واگذار گردید؟
 (۱) ۱۹۴۹ (۲) ۱۹۶۱ (۳) ۱۹۷۱ (۴) ۱۹۷۵
- ۱۸۳- کدام اندیشمند را پدر «آنارشسیسم» لقب داده‌اند؟
 (۱) باکونین (۲) پرودون (۳) فوریه (۴) ویلیام گودوین
- ۱۸۴- دلیل تظاهرات اعتراض آمیز مردم لهستان در سال ۱۹۷۰ میلادی که منجر به استعفای گومولکا گردید کدام است؟
 (۱) افزایش قیمت مواد غذایی و سوخت (۲) فشار سیاسی و محدودیت‌های مذهبی (۳) سانسور و فشارهای سیاسی (۴) محدودیت‌های مذهبی و سانسور
- ۱۸۵- بحران اقتصادی ۱۹۲۹ میلادی از کدام کشور شروع شد؟
 (۱) آلمان (۲) آمریکا (۳) فرانسه (۴) اتحاد جماهیر شوروی
- ۱۸۶- ترتیب تاریخی دستیابی کشورها به بمب اتمی بعد از آمریکا کدام است؟
 (۱) روسیه - انگلیس - فرانسه (۲) انگلیس - روسیه - فرانسه (۳) روسیه - فرانسه - انگلیس (۴) فرانسه - انگلیس - روسیه
- ۱۸۷- کدام یک از جانشینان احتمالی لنین بیشتر مورد توجه غربی‌ها بود؟
 (۱) استالین (۲) بوخارین (۳) تروتسکی (۴) زینوویف
- ۱۸۸- کدام منطقه، پویاترین منطقه اقتصاد جهان در دهه ۱۹۷۰ میلادی بود؟
 (۱) آسیای شرقی (۲) اروپای شرقی (۳) اروپای غربی (۴) آمریکا
- ۱۸۹- در مذاکرات مادرید (۱۹۹۱ میلادی) کدام شخصیت نمایندگی فلسطینی‌ها را عهده‌دار بود؟
 (۱) اسماعیل هنیه (۲) یاسر عرفات (۳) خالد مشعل (۴) حنان آشراوی
- ۱۹۰- موافقتنامه اسلو (۱۹۹۳ و ۱۹۹۵ میلادی)، بین اسرائیل و فلسطینی‌ها با میانجیگری کدام کشور منعقد شد؟
 (۱) آلمان (۲) آمریکا (۳) فرانسه (۴) نروژ

تحولات اجتماعی و سیاسی ایران:

- ۱۹۱- کدام مورخ دوره سی ساله وزارت نظام‌الملک را «الدولة النظامیه» نامیده است؟
 (۱) ابن اثیر (۲) ابن کثیر (۳) راوندی (۴) نیشابوری
- ۱۹۲- کدام فرمانده سلجوقی، حکومت آل بویه فارس را ساقط کرد و پس از کدام واقعه، سیطره سلجوقیان بر فارس کامل شد؟
 (۱) جغری بیگ - فتح شیراز (۲) ملکشاه - مرگ قاورد (۳) قاورد - دستگیری فضلویه شبانکاره (۴) ارسلان‌شاه - دستگیری ملک رحیم بویه
- ۱۹۳- شورش قلندر در کدام ناحیه و در زمان کدام پادشاه صفویه رخ داد؟
 (۱) ارمنستان - عباس اول (۲) کرمان - صفی (۳) کهگیلویه - محمد خدابنده (۴) گیلان - صفی
- ۱۹۴- در دوره صفویه مقام «صدر» با مشارکت کدام مقام به بررسی شکایات می‌پرداخت؟
 (۱) دیوان بیگی (۲) صدر عامه (۳) شیخ‌الاسلام (۴) ملاباشی
- ۱۹۵- پادشاهان صفویه، قورچیان دربار را از کدام طبقه انتخاب می‌کردند؟
 (۱) تاجیکان (۲) خواجهگان (۳) قفقازی‌ها (۴) صوفیان
- ۱۹۶- کدام کتاب کهن‌ترین تاریخ عمومی به زبان عربی است؟
 (۱) تاریخ طبری (۲) تاریخ یعقوبی (۳) اخبار الطوال (۴) الکامل فی التاریخ

- ۱۹۷- لقب «ذوالحسبین» مربوط به کدام شخصیت است و کدام فرمانروای بویه این لقب را به وی داد؟
 (۱) شیخ مفید - عضالدوله
 (۲) شریف رضی - بهالدوله
 (۳) کلینی - معزالدوله
 (۴) شریف مرتضی - رکنالدوله
- ۱۹۸- کدام گروه هسته اصلی سپاه غزنویان را تشکیل می‌داد؟
 (۱) روستائیان
 (۲) خوارزمیان
 (۳) دیلمیان
 (۴) بردگان
- ۱۹۹- سامانیان پس از کدام واقعه، مورد حمایت مأمون عباسی قرار گرفتند؟
 (۱) مرگ سامان خدات
 (۲) سرکوب رافع بن لیث
 (۳) حملات ترکان به مرزهای شرقی
 (۴) لشکرکشی غسان بن عباد به ماوراءالنهر
- ۲۰۰- حکیم آل طاهر لقب کدام یک است؟
 (۱) ابوعثمان منجم
 (۲) ابوالحسن عامری
 (۳) منصور بن طلحه
 (۴) محمد بن عبدالله طاهری
- ۲۰۱- اعراب مسلمان در اوایل دوره اسلامی کدام شهر را «مدینه‌التجار» می‌خواندند؟
 (۱) بخارا
 (۲) بلخ
 (۳) سمرقند
 (۴) مرو
- ۲۰۲- مسجد «استاد و شاگرد» در کدام شهر واقع و از بناهای معروف کدام سلسله است؟
 (۱) اصفهان - سلجوقیان
 (۲) تبریز - جلاریان
 (۳) زنجان - ایلخانان
 (۴) قزوین - صفویان
- ۲۰۳- عبارت زیر از ابن بطوطه درباره کدام حکومت است؟
 «آئین عدالت چنان در قلمرو آنان رونق گرفت که سکه‌های طلا و نقره در اردوگاه ایشان روی خاک می‌ریخت و تا صاحب آن پیدا نمی‌شد کسی دست به سوی آن دراز نمی‌کرد.»
 (۱) آل مظفر
 (۲) آل کرت
 (۳) چوپانیان
 (۴) سربداران
- ۲۰۴- در دوره حکومت ترکمانان، کدام دیوان وظیفه جمع‌آوری سپاهیان و امور مربوط به نظامیان را برعهده داشت؟
 (۱) امارت
 (۲) تواچی
 (۳) صدر
 (۴) عرض
- ۲۰۵- هدف اوزون حسن از فرستادن حاجی محمد (آزی محمد) به دربار ونیز چه بود؟
 (۱) انعقاد قرارداد صلح
 (۲) مقابله با عثمانی
 (۳) دریافت سلاح آتشین
 (۴) توسعه روابط تجاری

اندیشه‌های سیاسی غرب:

- ۲۰۶- به نظر «فون هایک» کدام عقلانیت، پایه اندیشه سوسیالیسم است؟
 (۱) ارتباطی
 (۲) تکاملی
 (۳) معطوف به هدف
 (۴) معطوف به سازندگی
- ۲۰۷- درک «جان راولز» از عمل عادلانه و عدالت کدام است؟
 (۱) ابزار گرایانه
 (۲) نفع گرایانه
 (۳) غایت گرایانه
 (۴) فایده گرایانه
- ۲۰۸- از نظر هانا آرنست، غایت اندیشه و عمل سیاسی کدام است؟
 (۱) آزادی
 (۲) حقیقت جویی
 (۳) عدالت
 (۴) فضیلت
- ۲۰۹- در اندیشه ماکیاوولی دین خوب چه دینی است؟
 (۱) از دولت پشتیبانی کند.
 (۲) دولت را مهار و کنترل کند.
 (۳) در امور دولت دخالت نکند.
 (۴) مدافع آزادی و برابری باشد.

- ۲۱۰- لئو اشترواس مدافع و منتقد کدام موارد است؟
 (۱) تاریخ‌گرایی - پوزیتیویسم
 (۲) تجربه‌گرایی - فلسفه سیاسی مدرن
 (۳) جامعه‌شناسی معرفت - تجربه‌گرایی
 (۴) جامعه‌شناسی حقیقت - نسبی‌گرایی
- ۲۱۱- پروتستان‌ها در عرصه سیاست به کدام مورد اعتقاد دارند؟
 (۱) قدرت مشروط دولت و مخالف حق الهی فرمانروا
 (۲) قدرت محدود دولت و حق الهی فرمانروا
 (۳) قدرت مطلق دولت و حق الهی فرمانروا
 (۴) قدرت بلامنازع دولت و حق حاکمیت مردم
- ۲۱۲- کدام مورد از ویژگی‌های لیبرال دموکراسی محسوب نمی‌شود؟
 (۱) رقابت حزبی
 (۲) تفکیک نهادهای قوا
 (۳) کنترل دولتی همه جنبه‌های زندگی
 (۴) استقلال گروه‌های سازمان‌یافته و ذی‌نفع از حکومت
- ۲۱۳- به نظر کدام متفکر مسیحی، «قانون، همان یگانگی و انسجام علم الهی است»؟
 (۱) آگوستین
 (۲) آکوئیناس
 (۳) پلاگیوس
 (۴) لوتر
- ۲۱۴- از نظر کدام مکتب فکری، نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی ریشه در طبع انسان دارد و لازمه رشد و پیشرفت جامعه است؟
 (۱) آنارشیزم
 (۲) مارکسیسم
 (۳) محافظه‌کاری
 (۴) لیبرالیسم
- ۲۱۵- کدام مورد از مواضع مشترک هایدگر و نیچه است؟
 (۱) معتقد به بنیاد مابعدالطبیعه
 (۲) معتقد به حاکمیت عقل و سوژه خودمختار
 (۳) ناقد اراده معطوف به قدرت
 (۴) ناقد عقل سوژه‌محور و فلسفه آگاهی
- ۲۱۶- کدام متفکر «ثبات و تغییرناپذیری را طبیعت واقعی اشیا» می‌داند؟
 (۱) انکسیمندر
 (۲) پارمنیدس
 (۳) پروتاگوراس
 (۴) هراکلیتوس
- ۲۱۷- به نظر خوزه اورتگا بی‌گاست، مهم‌ترین خطری که تمدن را تهدید می‌کند، کدام است؟
 (۱) دولت بزرگ
 (۲) دولت کوچک
 (۳) دولت رفاهی
 (۴) دولت عقلانی
- ۲۱۸- سه نوع مشروعیت سنتی، کاریزماتیک و قانونی - عقلانی توسط کدام متفکر ارائه شده است؟
 (۱) پوپر
 (۲) مارکس
 (۳) ماکس وبر
 (۴) گرامشی
- ۲۱۹- هدف اصلی اندیشه پُل تیلیخ متأله پروتستان ایجاد سازش میان کدام است؟
 (۱) علم و دین
 (۲) ایمان مذهبی و فرهنگ مدرن
 (۳) عقل و ایمان
 (۴) دین و دنیای غیردینی
- ۲۲۰- کدام متفکر غایت انسان و دولت را به‌طور یکسان در فضیلت عقلی می‌داند؟
 (۱) ژان بُدن
 (۲) ژان ژاک روسو
 (۳) ژاک بوسوئه
 (۴) ژاک دریدا

جامعه‌شناسی سیاسی:

- ۲۲۱- وفق نظر بوردیو «خشونت نمادین»، از طریق کدام مورد اعمال می‌شود؟
 (۱) خانواده
 (۲) رسانه‌ها و ابزارهای ارتباطی
 (۳) نظام آموزشی
 (۴) دستگاه قضایی
- ۲۲۲- مفهوم «دستگاه‌های ایدئولوژیک دولت» (Ideological State Apparatuses)، شامل کدام مورد نمی‌شود؟
 (۱) نیروهای مسلح و پلیس
 (۲) نظام آموزشی
 (۳) کلیساها
 (۴) خانواده

۲۲۳- به عقیده استوارت میل، بزرگ‌ترین خطر برای آزادی در جوامع دموکراتیک چیست؟

- (۱) استبداد بوروکراسی دولتی غیرپاسخگو
- (۲) استبداد آشکار یک حکومت مستبد
- (۳) استبداد افکار عمومی و فشار برای همگونی
- (۴) استبداد اقلیت ثروتمند و قدرتمند

۲۲۴- مفهوم «نخبگان قدرت (Power Elite)»، که توسط سی‌رایت میلز مطرح شد، عمدتاً متشکل از چه کسانی بود؟

- (۱) بوروکرات‌های حرفه‌ای که دستگاه اداری دولت را اداره می‌کنند.
- (۲) روشنفکران و صاحبان اندیشه که ایدئولوژی مسلط را تولید می‌کنند.
- (۳) رهبران جنبش‌های اجتماعی که خواست‌های توده‌ها را نمایندگی می‌کنند.
- (۴) رهبران شرکت‌های بزرگ، افسران عالی‌رتبه نظامی و مقامات سیاسی بلندپایه

۲۲۵- کدام یک به ایده «قانون آهنین» سازمان‌ها اشاره می‌کند؟

- (۱) تمایل ذاتی سازمان‌ها به غیرسیاسی شدن و تمرکز بر اهداف اقتصادی
- (۲) گرایش گریزناپذیر سازمان‌ها به سمت تمرکز قدرت در دست یک اقلیت
- (۳) گرایش سازمان‌ها به اجرای قوانین سفت و سخت بوروکراتیک
- (۴) ضرورت پاسخگویی رهبران سازمان‌ها به اعضای عادی

۲۲۶- به نظر تنودور آدورنو و همکارانش در کتاب «شخصیت اقتدارگرا»، کدام ویژگی شخصیتی، افراد را مستعد پذیرش

ایدئولوژی‌های اقتدارگرا می‌کند؟

- (۱) اعتماد بنیادین به طبیعت انسان
- (۲) تمایل به چالش کشیدن مراجع قدرت
- (۳) تحمل بالا نسبت به ابهام و عدم قطعیت
- (۴) بی‌تحملی نسبت به ابهام و نیاز به یک جهان‌بینی ساختاریافته

۲۲۷- مفهوم «قدرت بازدارنده (Blocking Power)»، که توسط جان هال مطرح شد، به چه چیزی اشاره دارد؟

- (۱) قدرت رسانه‌ها در شکل‌دهی به افکار عمومی علیه تغییر
- (۲) توانایی دولت برای مسدودکردن تغییرات اجتماعی ناخواسته
- (۳) قدرت انحصاری طبقه حاکم برای سرکوب هر گونه اعتراض
- (۴) وجود انواع کانون‌های قدرت (سیاسی، اقتصادی، ایدئولوژیک) متعارض با هم

۲۲۸- در مدل گزینش سیاسی، «ساختار فرصت (Opportunity Structure)»، به چه چیزی اشاره دارد؟

- (۱) ترکیبی از شرایط و ویژگی‌های شخصی که شانس فرد برای جستجو و کسب مقام را افزایش یا کاهش می‌دهد.
- (۲) قوانین رسمی انتخابات در یک کشور که شانس یکسان برای تمامی افراد و احزاب فراهم می‌کند.
- (۳) تعداد کرسی‌های موجود در مجلس قانون‌گذاری با حق رأی برابر برای آنها
- (۴) میزان رقابت بین احزاب سیاسی در بستری دموکراتیک

۲۲۹- به نظر کلاوس اوفه، دولت در جوامع سرمایه‌داری برای حفظ مشروعیت خود، چه کاری انجام می‌دهد؟

- (۱) قدرت را به نهادهای جامعه مدنی واگذار می‌کند.
- (۲) به‌طور انحصاری از منافع طبقه مسلط اقتصادی دفاع می‌کند.
- (۳) به تدریج خود را از اقتصاد جدا کرده و نقش بی‌طرف ایفا می‌کند.
- (۴) سعی می‌کند با نیروهای کارسازمان‌یافته و سرمایه انحصاری همسازی کند.

۲۳۰- کدام ویژگی افکار عمومی به «اهمیت نسبی»، یک عقیده نزد یک فرد یا گروه در مقایسه با عقاید دیگرشان اشاره دارد؟

- (۱) جهت (Direction)
- (۲) برجستگی (Salience)
- (۳) شدت (Intensity)
- (۴) همسازی (Consistency)

۲۳۱- براساس دیدگاه گرامشی، مکانیسم اصلی بقای سرمایه‌داری چیست؟

- (۱) کنترل مشارکت از طریق هژمونی طبقه بورژوا و کسب رضایت
- (۲) توزیع عادلانه ثروت در جامعه و کاهش شکاف طبقاتی
- (۳) استفاده مستقیم از زور و قهر توسط دولت
- (۴) برگراری انتخابات آزاد و منظم

۲۳۲- جنبش‌های اجتماعی جدید (New Social Movements)، معمولاً بر چه ارزش‌های تأکید دارند؟

- (۱) نخبه‌گرایانه و اقتدارگرا
- (۲) مادی و اقتصادی طبقه کارگر
- (۳) جهان‌گرایانه، خودمختاری و خودگردانی
- (۴) سنتی و محافظه‌کارانه

۲۳۳- اجتماعی شدن سیاسی در کدام نوع از نظام‌های سیاسی عمده‌تاً «آگاهانه و آشکار» است؟

- (۱) سلطنتی
- (۲) توتالیتار
- (۳) نظام سوسیال دموکرات
- (۴) لیبرال دموکراتیک

۲۳۴- براساس مدل مشارکت سیاسی، عمل «رأی دادن»، در چه سطحی از سلسله‌مراتب مشارکت قرار دارد؟

- (۱) بالا
- (۲) پایین
- (۳) میانه
- (۴) میانه به بالا

۲۳۵- انتقاد اصلی استیون لوکس به نظریه کثرت‌گرایی رابرت دال چیست؟

- (۱) تنها بر تصمیمات قابل مشاهده و مسائل آشکار متمرکز است.
- (۲) بر نقش طبقه مسلط اقتصادی بیش از حد تأکید دارد.
- (۳) نقش ایدئولوژی را بیش از اندازه مهم می‌پندارد.
- (۴) برای جوامع غیرغربی کاربرد ندارد.

تفسیر نهج‌البلاغه:

۲۳۶- سید رضی در مورد کدام خطبه نوشته است: «در خبر آمده‌است، هنگامی که علی (ع) این خطبه را ایراد فرمود

بدن‌ها به لرزه درآمده، چشم‌ها گریان شدند و دل‌ها به اضطراب و تپش افتادند؟»

- (۱) اشباح
- (۲) قاصعه
- (۳) غرّاء
- (۴) متقین

۲۳۷- کدام ادیب بزرگ عرب معتقد است اگر در نهج‌البلاغه غیر از جمله: «قیمه کل امرئ ما یحسنه» نبود، همین بر

فضل و کمال امام علی (ع) کافی بود؟

- (۱) امیر یحیی علوی در الطراز
- (۲) سید رضی ذیل حکمت هشتاد و یک
- (۳) محمد عبده در شرح نهج‌البلاغه
- (۴) جاحظ در البیان و التبیین

۲۳۸- در خطبه اول نهج‌البلاغه که امام علی (ع) می‌فرماید: «فباع الیقین بشکه و العزیمه بوهنه»، مراد چه کسی است؟

- (۱) آدم
- (۲) ابلیس
- (۳) قابیل
- (۴) یونس

۲۳۹- این عبارت امام علی (ع): «و جعله سبحانه علامه لتواضعهم لعظمته و اذعانهم لعزته» فلسفه کدام یک را نشان می‌دهد؟

- (۱) حج
- (۲) روزه
- (۳) زکات
- (۴) نماز

۲۴۰- از نظر امام علی (ع) در خطبه نخست نهج‌البلاغه ریشه همه فضائل و رذائل کدام است؟

- (۱) ایمان و کفر
- (۲) توحید و شرک
- (۳) حق و باطل
- (۴) صدق و کذب

۲۴۱- این جمله که امام علی (ع) می‌فرماید: «فمنی الناس لعمر الله بخبط و شماس و تلون و اعتراض»، اشاره به وضعیت

مردم در کدام دوره از خلافت اسلامی است؟

- (۱) ابوبکر
- (۲) معاویه
- (۳) عثمان
- (۴) عمر

- ۲۴۲- طبق خطبه اول نهج البلاغه کدام مورد دلیل مهلت دادن خداوند به شیطان نیست؟
 (۱) انجازاً للعدّه (۲) استمماً للبلیه (۳) استحقاقاً للسخطه (۴) استکمالاً للنعمه
- ۲۴۳- در کدام عبارت «حق» به معنای طلب و مطالبه (یعنی کسی از دیگری مطالبه و انتظاری داشته باشد) است؟
 (۱) وَلِكَ حَقُّ الْمَسْأَلَةِ (۲) حَقُّ الْوَالِي عَلَى الرَّعِيَةِ (۳) فَلْيَكُنْ أَمْرُ النَّاسِ عِنْدَكَ فِي الْحَقِّ سَوَاءً (۴) فَإِنَّهُ وَاللَّهِ الْجِدُّ لَا اللَّعِبُ وَالْحَقُّ لَا الْكَذِبُ
- ۲۴۴- امام علی (ع) در خطبه ۱۸ نهج البلاغه که در مذمت اختلاف علما در فتوا است به ابطال کدام اصل پرداخته است؟
 (۱) اجتهاد (۲) استحسان (۳) تصویب (۴) قیاس
- ۲۴۵- در خطبه ۱۹ که امام علی (ع) در مذمت اشعث بن قیس می‌فرماید: «... حائک بن حائک، منافق بن کافر» حائک بر چه صفتی در مورد اشعث دلالت می‌کند؟
 (۱) بیعت‌شکنی (۲) بی‌ایمانی (۳) دروغ‌گویی (۴) نفاق و دورویی
- ۲۴۶- این سخن امام علی (ع): «والله لو وجدته قد تزوج به النساء و ملک به الاماء» به کدام مورد اشاره دارد؟
 (۱) اسراف‌های دوره ابوبکر (۲) بخشش‌های عجیب عثمان (۳) بی‌عدالتی‌های ایام معاویه (۴) تبعیض‌های دوران عمر
- ۲۴۷- امام علی (ع) با عبارات: «اخلاقکم دقاق و عهدکم شقاق و دینکم نفاق» به مذمت چه کسانی می‌پردازد؟
 (۱) اهالی بصره (۲) اهالی کوفه (۳) خوارج نهروان (۴) سپاهیان معاویه
- ۲۴۸- در خطبه: «ما زلت انتظر بکم عواقب الغدر ... حتی سترنی عنکم جلاباب الدین» امام علی (ع) چه امری را پیش‌بینی کرده است؟
 (۱) انحراف خوارج از مسیر دینی (۲) بی‌وفایی و عدم همراهی مردم کوفه (۳) طغیان معاویه و شامیان (۴) بیعت‌شکنی اصحاب جمل
- ۲۴۹- در جمله: «و قد قام معه بنو ابيه يخضمون مال الله خضمة الابل ...» ضمیر معه به چه کسی برمی‌گردد؟
 (۱) ابوبکر (۲) عمرو عاص (۳) عمر (۴) عثمان
- ۲۵۰- در سخن امام علی (ع) که در فلسفه بعثت پیامبران می‌فرماید: «و لم یخل الله سبحانه خلقه من نبی مرسل او کتاب منزل او حجة لازمه او محجة قائمه» مراد از دو تعبیر: «حجة لازمه» و «محجة قائمه» به ترتیب چیست؟
 (۱) اوصیاء و امامان - سنت پیامبران (۲) اوصیاء و امامان - الهامات فطری (۳) الهامات فطری - تجربه‌های بشری (۴) هدایت‌های عقلی - سنت پیامبران

علوم قرآن:

- ۲۵۱- در آیه شریفه ﴿فَادْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ﴾، نوع مفهوم مخالف چیست؟
 (۱) حال (۲) حصر (۳) غایت (۴) صفت
- ۲۵۲- سبب اجمال در آیه شریفه ﴿الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النَّكَاحِ﴾ چیست؟
 (۱) حذف (۲) اشتراک در لفظ (۳) تقدیم و تأخیر (۴) اختلاف در مرجع ضمیر
- ۲۵۳- در آیه شریفه ﴿وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ﴾، کلمه «آیات» به چه معنی است؟
 (۱) آیات قرآن (۲) درس عبرت (۳) معجزه اصطلاحی (۴) علامت و نشانه

- ۲۵۴- در آیه شریفه ﴿وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾، نوعِ اِطْنَاب چیست؟
 (۱) ایغال (۲) تأکید (۳) تکمیل (۴) تذیل
- ۲۵۵- نوع «ال» در «الحمدُ» سوره فاتحه چیست؟
 (۱) عهد (۲) موصول (۳) زائد (۴) جنس
- ۲۵۶- در آیه شریفه ﴿وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ﴾، نوعِ علاقه مجاز چیست؟
 (۱) آلیه (۲) حالیه (۳) مسببیت (۴) سببیت
- ۲۵۷- در آیه شریفه ﴿إِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ﴾، نوع «إِنْ» و «ف» چیست؟
 (۱) زائد - تأکید (۲) شرط - جواب شرط (۳) نفی - جواب نفی (۴) مخففه از ثقیله - عطف
- ۲۵۸- در آیه شریفه ﴿سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ...﴾، نقش نحوی «سبحان» و «الذی» چیست؟
 (۱) مفعول به - حال (۲) مفعول فیه - فاعل (۳) مفعول له - صفت (۴) مفعول مطلق - مضاف الیه
- ۲۵۹- در آیه شریفه ﴿اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾، نوع استعاره چیست؟
 (۱) تبعیه (۲) تصریحیه (۳) مکنیه (۴) تخیلیه
- ۲۶۰- از نظر این الجزری، شروط صحیح بودن قرائت کدام است؟
 (۱) از قرائت‌های هفتگانه بوده، با یکی از مصاحف عثمانی موافق باشد و هیچ فرقه‌ای آن را انکار نکند.
 (۲) از قرائت‌های ده گانه مشهور بوده، سند صحیح داشته و هیچ فرقه‌ای آن را انکار نکند.
 (۳) با عربیت و یکی از مصاحف عثمانی موافق باشد و اسناد آن نیز صحیح باشد.
 (۴) از قرائت‌های هفتگانه مشهور باشد و متواتر بوده و روایت معارض نداشته باشد.
- ۲۶۱- معنای مجازی استفهام در آیه شریفه ﴿أَتَخْشَوْنَهُمْ قَالَ أَوْ أَتُحْشَوْنَ﴾ چیست؟
 (۱) تهدید (۲) تحقیر (۳) تحضیض (۴) نهی
- ۲۶۲- حکمت تقدیم و تأخیر در آیه شریفه ﴿يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا﴾ چیست؟
 (۱) ترفی (۲) مناسبت (۳) سببیت (۴) تدلی
- ۲۶۳- منظور از صفات رحمت، فرح، خشم، حیا، مکر و استهزاء خدای تعالی چیست؟
 (۱) معنای ذاتی و حقیقی صفات (۲) معنای مجازی صفات (۳) معانی برتر این صفات (۴) لوازم این صفات
- ۲۶۴- معنای مجازی امر در آیه شریفه ﴿قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ﴾ چیست؟
 (۱) انذار (۲) اباحه (۳) ارشاد (۴) نهی
- ۲۶۵- قرائت کدام یک از قاریان هفتگانه به حضرت علی (ع) می‌رسد؟
 (۱) ابن عامر (۲) ابن کثیر (۳) عاصم (۴) نافع

■ ■ عَيْنُ الْجَوَابِ الْمُنَاسِبِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَ التَّشْكِيلِ وَ الْإِعْرَابِ (٢٦٦-٢٧٠):

٢٦٦- «إِنِّي لِأَعْلَمُ أَنَّهُ سَيُبْلَى، وَ يَصِلُ الْبَلَى إِلَيْهِ. وَلَكِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ عَبْدًا إِذَا عَمِلَ عَمَلًا أَحْكَمَهُ». عَيْنُ الْخَطَأِ:

(١) أعلم: فعل مضارع، مجرد ثلاثي، متعَدٍّ، مبني للمعلوم/ من أفعال القلوب لليقين و مفعول الفعل محذوف جوازًا.

(٢) يحبُّ: فعل مضارع، صحيح و مضاعف، معرب/ فعل مرفوع ظاهرًا، خبر «لكنَّ» و مرفوع محلاً.

(٣) أحكم: فعل ماضٍ، مزيد ثلاثي من باب إفعال، مبني على الفتح/ فعل و فاعله ضمير هو المستتر فيه جوازًا و الجملة فعلية و لا محل لها من الإعراب.

(٤) يصل: فعل مضارع، معتل و مثال، لازم، معرب/ فعل مرفوع و فاعله «البلى» و الجملة فعلية و معطوفة.

٢٦٧- «أَعْنِي عَلَى صَالِحِ النَّيَّةِ، وَ مَرْضِي الْقَوْلَ، وَ مُسْتَحْسِنَ الْعَمَلِ». عَيْنُ الصَّحِيحِ:

(١) النِّيَّةُ: مؤنث و التاء للمبالغة، مشتق (صفة مشبَّهة)، معرب/ مضافٌ إليه و مجرور في اللفظ و في المعنى مفعول به و منصوب محلاً.

(٢) مَرْضِيٌّ: مشتق (اسم فاعل)، معرّف بالإضافة/ معطوف و مجرور تقديرًا بالتبعية للمعطوف عليه «صالح».

(٣) أَعْنِي: فعل أمر، للمخاطب، مزيد ثلاثي من باب إفعال، صحيح و مضاعف، معرب/ فعل و فاعله ضمير «أنت» المستتر فيه وجوبًا و الجملة فعلية.

(٤) مُسْتَحْسِنٌ: مشتق اسم مفعول من مصدر «استحسان»، معرّف بالإضافة، معرب، منصرف/ معطوف و مجرور بالتبعية للمعطوف عليه «مرضِي».

٢٦٨- «إِذَا رَأَيْتُمُ الْعَالَمَ مُحِبًّا لِلدُّنْيَا فَاتَّهَمُوهُ عَلَى دِينِكُمْ». عَيْنُ الْخَطَأِ:

(١) مُحِبًّا: مشتق اسم فاعل، نكرة مخصَّصة، معرب/ حال مفرد و منصوب و صاحب الحال «العالم» و عامل الحال فعل «رأيتُم».

(٢) اتَّهَمُوهُ: فعل أمر، للمخاطبين، مزيد ثلاثي من باب افتعال، صحيح و سالم/ جواب شرط و الفاء دخلت وجوبًا.

(٣) رأيتُم: فعل ماضٍ، مجرد ثلاثي، معتل و ناقص و مهموز العين أيضًا/ فعل و فاعله ضمير «تُم» البارز و الجملة فعلية و مضافٌ إليه و مجرور محلاً.

(٤) دين: مذكر، جامد (غير مصدر)، معرّف بالإضافة، معرب/ مجرور بحرف الجر، على دينكم: جار و مجرور و متعلقهما فعل «اتَّهَم».

۲۶۹- «علمته الحق لا يخفى على أحد فكن محققاً تنل ما شئت من ظفر» عَيْن الخطأ:

(۱) الهاء في «علمت»: ضمير متصل للنصب أو للجر، للغائب، معرفة، مبني على الضم/ ضمير شأن و مفعول و منصوب محلا.

(۲) تنل: فعل مجزوم لأنه جواب طلب على أنه جواب لشرط محذوف «إن تكن محققاً تنل» و فاعله ضمير أنت المستتر فيه وجوبا و الجملة فعلية.

(۳) لا يخفى: معتل و ناقص، لازم، مبني للمعلوم/ فعل مرفوع و فاعله ضمير هو المستتر فيه جوازا و الجملة فعلية و خبر و مرفوع محلا.

(۴) شئت: فعل ماض، مبني للمعلوم، مبني على السكون/ فعل و فاعل و الجملة فعلية و صلة و عائدها ضمير التاء و لا محل لها من الإعراب.

۲۷۰- عَيْن الصحيح في التشكيل و الإعراب:

(۱) وَلَنْ تُحِبَّتْ فَأَنْتَ فِي نَظَرِ الْوَرَى	كَالْحَجِّمْ لَمْ يُرَ مِنْهُ إِلَّا النَّوْرُ
(۲) وَمُرَادُ النَّفُوسِ أَصْغَرَ مَنْ إِنْ	تَتَعَادَى فِيهِ وَ إِنْ تَتَقَانِي
(۳) أَلَا كُلُّ شَيْءٍ مَا خَلَا اللَّهَ بَاطِلٌ	و كُلُّ نَعِيمٍ لَا مُحَالَةَ زَائِلٌ
(۴) لَيْسَ إِلَيْهِمْ مِثْلٌ أَيْ مِثْلُهُمْ	ضِيَاءٌ وَ أَنْسٌ وَ مَا مَنَ أَرْقُ

■ ■ عَيْن المناسب للجواب في القواعد (۲۷۱-۲۷۶):

۲۷۱- عَيْن ما ليس فيه «ال» الموصولية:

- (۱) كان هذا التوزيع يعكس تعقيدات الهوية و الانتماء العقدي في المنطقة.
- (۲) اللافت أن السياسة الإسرائيلية لم تقتصر على الجانب الرمزي بل ترافق ذلك مع تحركات استخباراتية.
- (۳) المختلف ليس هو القيادي الذي يتحدث بجرأة و قوة بل هو صنف آخر من البشر يقرر لنفسه.
- (۴) عقوبات أميركية قصوى أتت على الاقتصاد الإيراني بالاثقال غير المعهودة.

۲۷۲- عَيْن ما ليست فيه الكلمة المحددة مفعولا به:

- (۱) في مقابلة حصرية هي الأولى له منذ مغادرته البيت الأبيض قال الرئيس:
- (۲) قال القائد مبدئياً رأيه: لاتسمحوا لبلطجي أن يستولي على مساحات كبيرة من أرض لاتخصه.
- (۳) قال الوزير عبر شبكة: إن على الرجل الذي لايملك أوراق مساومة أن يعمل الآن على تحقيق ذلك.
- (۴) نعت حركة المقاومة الإسلامية اليوم الأربعاء قيادياً فيما بين المقاتلين

۲۷۳- عَيْن «حتى» العاطفة:

(۱) سيصمد الأبطال حتى الصغار منا.	(۲) سلام هي حتى مطلع الفجر.
(۳) سنخوض الحرب حتى ندافع عن أنفسنا.	(۴) سنصمد حتى انتصار الحق.

٢٧٤- في أيّ عبارة لا توجد الحال:

- (١) ﴿يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تَنْزِلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَى أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً﴾
- (٢) ﴿قُلْ مَنْ يَنْجِيكُمْ مِنْ ظِلْمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَأَنْجَاكُمْ أَنْتُمْ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾
- (٣) ﴿وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا، إِنَّ رَحْمَةَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ﴾
- (٤) ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرًا أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ﴾

٢٧٥- عَيِّنِ الْخَطَأَ فِيمَا يَخْصُ الْآيَتَيْنِ:

- ﴿يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبينَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ﴾
- ﴿وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مِيلًا عَظِيمًا﴾
- (١) تعدية فعل الإرادة باللام في الآية الأولى تدلّ على المبالغة والتوكيد.
- (٢) تقديم الفاعل المعنوي على الفعل في الآية الثانية (والله يريد)، هو من أجل الحصر.
- (٣) تقديم المسند في الأولى و عدمه في الثانية للإشارة إلى أن المخاطب في الأولى شاكّ في الخبر بخلاف الثانية.
- (٤) عدم تقديم المسند على الفعل في الآية الأولى للإشارة إلى أنها جاءت للإخبار.

٢٧٦- عَيِّنِ الصَّحِيحَ:

- (١) ﴿جَاءَتْ عَدْنُ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًا﴾: إِنَّ الهاء في (إنّه) يحتمل أن يعود على «الرحمن»، و يحتمل أن يكون ضمير الشأن و هو يفيد تفخيم «الرحمن»!
- (٢) ﴿فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ﴾: «أصحاب» معطوف و منصوب بالتبعية للمعطوف عليه أو أنّه مفعول معه و منصوب، و أصحاب السفينة من المُنجيين!
- (٣) ﴿وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ﴾: النفي بـ (ما) النافية و الإتيان بـ (من) الاستغراقية الزائدة يؤدي إلى عدم النفي بشكل مؤكد.
- (٤) ﴿فَأَسْرِ بِعَبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ﴾: إِنَّ الإسراء لا يكون إلّا في الليل سواء ذكر الليل أم لم يذكره، فاللَّيْلُ هنا جاء حشوًا و لا يدلُّ على معنًى و لا محلّ له من الإعراب!

■ ■ عَيِّنِ الْأَصْحَ وَالْأَفْقَ لِلْجَوَابِ فِي تَرْجُمَةِ وَفَهْمِ الْعِبَارَاتِ وَالْأَمْثَالِ (٢٧٧-٢٨٠):

٢٧٧- عَيِّنِ الصَّحِيحَ فِي الْأَمْثَالِ التَّالِيَةِ:

- (١) الإيناس قبل الإيساس! يضرب للتحنّك قبل القيام بالعمل.
- (٢) من لي بالسّانح بعد البارح! يضرب في اليأس من تحسّن الأحوال.
- (٣) ألا من يشتري سهرًا بنوم! يقال لمن كره النّعمة و طلب عاقبة الخير.
- (٤) دقّوا بينهم عطر منشم! يقال حين تشتدّ الحرب و النزاع بين المتحاربين.

۲۷۸- عَيْنَ الصَّحِيحِ: «أَمْسَكَ عَنْ طَرِيقِ إِذَا خَفَتْ ضَلَالَتُهُ، فَإِنَّ الْكَفَّ عِنْدَ حَيْرَةِ الضَّلَالِ خَيْرٌ مِنْ رُكُوبِ الْأَهْوَالِ».

(۱) الالتزام بالطريق المحفوف بالضلال في بعض الأحيان يؤدي إلى المصائب!

(۲) لابد للإنسان أن يترك الأمر إذا كان متحيزاً، لأن من كان العميان يهديه سيضل!

(۳) التمسك بالطرق التي تُختم بالضلال و الحيرة يجعل الإنسان في موقف ضئيل.

(۴) الابتعاد من الغور في المسائل التي تُحاط بخطر الزلل و التعثر أفضل و هذا يُجَنِّبُك الاضطراب و القلق!

۲۷۹- روى ابن خلكان أنَّ رجلاً حاد البصر رأى هلال رمضان في البصرة حتى عاينه معه غيره فلما قرئت رؤية هلال الفطر

جاز الجماز إلى ذلك الرجل فنق عليه الباب فقال: قم فأخرجنا مما أخلتنا فيه: از ابن خلكان نقل است که

(۱) در بصره مردی تیزبین هلال ماه رمضان را دید و دیگران نیز با او آن را مشاهده کردند اما وقتی هلال عید پدیدار گشت، پیک نامه‌رسان به نزد آن مرد آمد و گفت: برخیز و ما را از این وضع راحت کن.

(۲) مردی تیزبین هلال ماه رمضان را در بصره دید تا جایی که دیگران نیز همراه او آن را مشاهده کردند اما وقتی هلال عید فطر نزدیک بود فرا رسد، پیک نزد آن مرد آمد و در خانه را کوبید و گفت: برخیز و ما را از این وضعی که خود را در آن انداختیم بیرون آور.

(۳) مردی تیزبین هلال ماه رمضان را در بصره دید تا جایی که دیگران نیز همراه او آن را مشاهده کردند. وقتی دیدن هلال عید فطر نزدیک شد، پیک نزد آن مرد آمد و در خانه او را کوبید و گفت: برخیز و ما را از آنچه در آن وارد کردی بیرون آور.

(۴) مردی تیزبین از اهالی بصره هلال ماه رمضان را به محض اینکه دید دیگران نیز همراه وی آن را دیدند اما (بعد از مدتی) که هلال عید فطر نزدیک شد پیک نزد آن مرد آمد و در خانه‌اش را زد و گفت: برخیز و ما را از این وضعی که مسببش تویی بیرون آور.

۲۸۰- فَإِنَّ الْحَيَّ إِذَا مَاتَ وَ الْقَوِيَّ إِذَا ضَعُفَ وَ الْغَنِيَّ إِذَا افْتَقَرَ وَ الْعَالِمَ إِذَا جَهِلَ، لَمْ يَكُنْ لَذَلِكَ مِنْ سَبَبٍ إِلَّا أَنْ يَكُونَ قَدْ حَازَ مِنَ الْأَسْبَابِ مَا لَوْ حَازَهُ غَيْرُهُ لَصَارَ بِهِ حَيًّا قَوِيًّا غَنِيًّا عَالِمًا: زیرا

(۱) اگر زنده‌ای مرد و قوی ضعیف و ثروتمند فقیر، و عالم جاهل شد، جز این دلیلش نیست که اسباب و عللی داشته که دیگری آنها را نداشته و گرنه زنده، قوی، ثروتمند و عالم می‌شد.

(۲) اگر زنده‌ای بمیرد و قوی ضعیف گردد و ثروتمند فقیر شود و یا عالم جاهل شود، دلیلش این است که اسباب و عللی را به دست آورده که دیگری آنها را داشته و زنده و قوی و ثروتمند و عالم شده است.

(۳) هرگاه زنده بمیرد، یا قوی ضعیف گردد، یا ثروتمند فقیر شود، یا عالم به جهل افتد، دلیلش جز این نیست که اسباب و عللی را به دست آورده که اگر دیگری آنها را می‌داشت، با آن زنده و قوی و ثروتمند و عالم می‌شد.

(۴) هرگاه زنده‌ای بمیرد و قوی‌ای ضعیف و یا ثروتمندی فقیر شود و عالمی به جهل افتد، دلیلش فقط به دست آوردن اسباب و عللی است که دیگران آنها را داشته و وی نتوانسته آنها را کسب کند و اگر می‌داشت زنده، قوی، ثروتمند و عالم می‌شد.